

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

FENT CARRERANY

MARIA DE LA SALUT

ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA
DE MALLORCA

Número 115

Any X

MARÇ, 1996

*** EL PROPER
DISSABTE, FESTA
DE LES
CENTENÀRIES**

*** RESULTATS DE
LES ELECCIONS
GENERALS AL
NOSTRE POBLE**

*** LA PENYA
BARCELONISTA
AL CAMP NOU.**

*** CONVOCAT EL
VIII CERTAMEN
DE FOTOGRAFIA
FENT
CARRERANY**

*** XERRADETA
AMB MADÒ
MARGALIDA
FONT**

Sumari

Editorial i sumari	2
Programa actes homenatge centenàries	3
Tres a la boca de l'enfornador	3
Resultats electorals (3-3-96)	3
Trobada de Premsa Forana i la Caixa de Balears "SA NOSTRA"	4
Invitació-Incitació a la des-integració	5
Delictes contra les infraccions urbanis- tiques, contra el medi ambient i contra el patrimoni històric-artístic	6
Sortida històrica i apoteòsica de la penya barcelonista al Camp Nou	7
Sa Xerradeta amb madò Margalida	8
Font Munar	8
La foto curiosa	11
Bullit de Notícies	12
Demografia. Telèfons d'interès	14
El temps. Temps passat	15
100 anys de Radiologia al món, 97 anys de Radiologia a Mallorca (3a part)	16
Infraccions urbanístiques	19
Sessió plenària de dia 30-1-96	20
Carrerany Esportiu: Escacs	22
Carrerany Esportiu: Futbol	22
Carrerany Esportiu: Ciclisme	23
VIII Certamen de Fotografia	24

FOTOGRAFIES:

Joan Gelabert Mas
Penya Barcelonista de Maria
Francisca Maria Bergas Mas
Revista Dijous

EDITORIAL

Els resultats de les urnes ja han mostrat la voluntat dels ciutadans i ciutadanes de l'estat. La majoria, tal i com es preveia, ha estat per al PP, el partit de José Maria Aznar, mentre que el PSOE ha perdut la seva condició de partit més votat. Ara bé, la no consecució d'una majoria absoluta fa que, a l'hora d'assegurar la governabilitat, el partit més votat s'hagi d'assegurar el suport d'alguna o algunes altra/es formació/ns que, segurament, s'assegurarà un poder de decisió que modificarà substancialment la política del partit majoritari.

I què hi pintam nosaltres en tota aquesta negociació? Sembla que ben poca cosa. No hi ha cap força específica illenca que hagi accedit al Congrés. La realitat de les eleccions a Corts Generals segueix essent l'assignatura pendent per als partits illencs. El travassament de vots de les autonòmiques a les generals es decanta sempre cap als partits estatalistes: PP, PSOE i IU.

El marc referencial d'aquests partits ens deixa orfes de poder incidir en la política de pactes per governar el país. Així com a Canàries, a Catalunya o al País Basc hi ha una representació pròpia que en un moment donat a base de pactes pot reorientar una política social, econòmica, cultural, etc favorable a la seva terra, nosaltres no tenim res a ofertar. Un cop més s'ha demostrat que el poder mediàtic de la premsa, la ràdio i la televisió han actuat com a factors d'espanyolització d'una contesa electoral. El marc de discussió no era entre la gent d'aquí, entre les propostes sorgides des d'aquí. El debat ja feia temps que ens venia fet des de fora. Seguim més aïllats que mai.

10 ANYS FENT CARRERANY, 10 ANYS FENT HISTÒRIA

EQUIP DE REDACCIÓ:

Magí Ferriol Bauzá
Joan Gelabert Mas
Margalida Mas Vicens
Miquel Morey Mas
Onofre Sureda Ribas

HAN PARTICIPAT EN AQUEST NÚMERO:

Jordi Llauredó Ciuraneta, Jaume Mestre Llompart, Enric Pozo Mas, Gabriel Pieras Salom, Col·lectiu Teranyines de Sant Joan, Manuel Herrera Savall, Tòfol Pastor i 5 més, Jeroni Bergas, Pep Ferriol Torelló i Club Ciclista de Maria de la Salut,

EDITA: Associació Cultural FENT CARRERANY
Fax: 971-525585
Sant Miquel, 11 07519- Maria de la Salut

IMPRIMEIX: Gràfiques SIBA
Santa Margalida

La redacció de Fent Carrerany no es fa responsable de les opinions dels qui hi escriuen

Nº DEPÒSIT LEGAL: PM-457/1986

PROGRAMA D'ACTES QUE SE CELEBRARAN DIA 16 EN HOMENATGE A LES CENTENÀRIES

- Hora: Acte:
 16,30.   Arribada de les centenàries a la Plaça des Pou. Allà els esperaran la banda de trompetes i tambors i dos cabriols que les pujaran cap a l'església.
 17.   Missa. Ball de l'oferta i manifest llegit per l'Esplai.
 18.   Festa a la Plaça de Dalt: ball, glosadors, xeremiers, obsequis a les homenatjades i refresc per a tothom.

HI COL LABOREN:

FC Mariense, Club d'Esplai ES REBROT, Cop de Gas, Escuderia Peu Post, Tercera Edat, Ball de Bot, Societat de Caçadors, Fent Carrerany, Xeremiers "Sa Colla", Miquel Capó, L'amo en Magí Ferriol, L'amo en Xesc de son Cloquis, L'amo en Joan Mas, Jordi Mestre, Banda de Tambors i Trompetes, Grup de Creixement Personal, Comitè Capella Fonda, Ajuntament de Maria de la Salut i tothom que hi vulgui participar.

NOTA:

Tots aquells particulars que vulgueu aportar alguna cosa a l'homenatge, posau-vos en contacte amb la Tercera Edat de Maria. Es farà una crida per sol·licitar més col·laboració i informar sobre els actes.

TRES A LA BOCA DE L'ENFORNADOR

Aquestes tres persones a les quals em referesc són tres futures i pròximes centenàries que tenim al poble de Maria. La primera a la qual, en sortir aquestes línies, li mancaran pocs dies per complir els 100, és madò Margalida Font Munar. No deixa de ser curiós el cas que ella i dues germanes, encara vives, sumen 285 anys. Si a això hi afegim que la germana que la segueix, "sa mestressa Antònia" (95 anys), amb el seu marit "mestre Pere Banderoler" (96 anys), formen el matrimoni de més edat de Maria, tendreu el perfil d'una generació ben vital. En voleu més? Idò si a l'edat de mestre Pere, li sumau l'edat d'un germà i una germana, arribareu als 280 anys. I si el matrimoni de mestre Pere i la mestressa Antònia és el de més edat, el matrimoni de més edat que el segueix és el d'un germà de mestre Pere. Es veu que la generació dels voltants de començaments de segle va sortir ben resistent.

La segona centenària, madò Joana Maria Castelló

els complirà, si Déu vol, dins del maig i no sé que tenguí més germans vius. La tercera, madò Margalida Bergas, els farà dins del mes d'agost i té germans vius, però no són d'edat tan avançada. Totes tres tenen el capet ben clar i ben deixondit. Déu faci que el nostre poble els pugui fer una festa ben sonada i mai vista a Maria, ja que segons diuen n'hi ha que s'hi han acostat molt als cent, però ningú mai hi ha arribat. Conten que la mare de madò Margalida, quan era a punt de fer els cent i mentre li preparaven una gran festa, va rebre la visita d'un fill que era a Amèrica. Aquesta visita, que s'havia preparat com una sorpresa, va ser tan emotiva per a aquesta dona, que no va poder aguantar l'emoció i morí quan li faltava poc temps per arribar a fer els 100 anys.

Déu vulgui que totes tres arribin a centenàries i que tot el poble ho pugui celebrar tal i com correspon a un esdeveniment d'aquest ordre.

Francesca Mas Ximenis

RESULTAT DE LES ELECCIONS GENERALS A MARIA (3-3-96)

	CONGRÉS			SENAT:	
	Escola de dalt	Escola de Baix	Total		
PP	284	256	540	Jose Cañellas Fons (PP)	525
PSOE	236	246	482	Jaime Font Barceló (PP)	521
PSM	29	37	66	Antonio Garcias Coll (PSOE)	458
UM	35	25	60	Antoni Josep Roig Quart (PSOE)	446
IU	22	8	30	Antonio Pascual Ribot (UM)	73
ERC	2	8	10	Antoni Alorda Villarrubias (PSM)	70
VERDS	6	6	12	Sebastià Serra Busquets (PSM)	70
ALTRES	1	0	1	Miguel Ferrer Viver (UM)	70
BLANCS	1	2	3	Isabel E. Nora del Castillo (IU)	32
NULS	0	6	6	Maria M. Thomàs Andreu (IU)	30
TOTAL	616	594	1210 (82'4%)	Joana C. Busquets Huguet (ELS VERDS)	16
CENS	749	719	1468	Margalida Rosselló Pons (ELS VERDS)	13
				Gabriel Camps Moranta (ERC)	7

TROBADA DE PREMSA FORANA I LA CAIXA DE BALEARS "SA NOSTRA"

Ja feia temps que la Caixa de Balears "Sa Nostra" i l'Associació de Premsa Forana havíem de disputar un partit de futbol. Això del futbol simplement era una excusa per trobar-nos i anar a dinar, però mai acabava d'anar bé.

A la fi, el passat dissabte dia 10 de febrer va esser el dia elegit per Sa Nostra i ens varen convidar a una jornada esportivo-gastronòmica. A les 10 del matí, al camp de futbol de Llevant de Palma, disputàrem el gran matx entre Sa Nostra i l'Associació de Premsa Forana. El President de Sa Nostra, D. Joan Forcades va fer lliurament al nostre president, Miquel Company, d'unes camisetes amb l'anagrama de Premsa Forana.

Del partit només comentar que la meitat dels jugadors de Premsa Forana eren aportats per Fent Carrerany i del resultat...bé, no ens férem mal i això és el més important.

Un cop acabat el partit i haver passat per les dutxes, ens dirigírem al Polígon de son Fuster, on Sa Nostra hi té l'Edifici de Serveis Centrals, un edifici "intel·ligent" en diuen. Aquest edifici està concebut tot a partir de la funcionalitat, la seva condició té per objecte servir els clients i millorar les condicions de feina dels empleats, almanco això ens digueren.

L'Edifici està constituït de dues torres germanes de 6 plantes exteriors i 3 soterranis sobre un solar de 9.000 m². (aquest solar ha estat molt polèmic per l'escàndol de Brokerval) que suporta una superfície de més de 30.000 m² i una potència instal·lada de 1.939 KW, tres grups electrògens que totalitzen una potència de 1.397 KW, un emmagatzament de 25 tones de gas-oil i més de 1.000 Km. de fil i fibra òptica, dedicats a telèfons, línies de dades informatitzades i energia. Els arquitectes d'aquestes obres han estat Lluís Garcia-Ruiz, Jaume Garcia-Ruiz i Ignasi Arzubialde.

El president de l'APFM i el president de Sa Nostra en l'acte d'entrega dels equipatges.

Formació de l'equip de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca

Realment la visita a aquest edifici va esser una experiència agradable, ens apropàrem a una nova manera de fer feina, sense papers damunt les taules i poguérem veure d'aprop com funcionen i per a què serveixen totes aquestes "coses" de què sovint en sentim parlar i ens semblen una mica llunyanes, fibra òptica, ordinadors amb xarxa, modems, correu electrònic...

Acabada la visita a son Fuster, ja eren prop de les dues i l'estómac passava factura a tant esforç esportiu, anàrem al Centre Cultural de Sa Nostra al carrer de la Concepció, on entre tots el jugadors i altres membres de Premsa Forana que s'havien incorporat més tard a l'expedició, férem un bon cap de taula. I és que no hi ha millor manera d'acabar una feina que amb els peus davall taula.

Miquel Morey

V IN ITACIÓ A LA DES-INTEGRACIÓ C

La tendència natural entre els humans és sempre la de cercar respostes, amb la major rapidesa possible, perquè això és el que ens proporciona una més gran seguretat personal. Però moltes vegades tan sols som capaços d'embarbollar preguntes, presentar interrogants. Em tem que aquesta primera col.laboració estarà farcida d'interrogants més que de respostes reconfortants i victorioses.

Fa ja alguns dies, sopant tranquil.lament amb uns amics, ja entrada la nit, a l'hora de les copes -quan les bruixes comencen a aixecar el vol- i comentant les coses que passen pel poble, de sobte va sorgir una qüestió de la que, poc o molt, se'n parla, a diversos llocs i amb més o menys freqüència: la presència del petit grup d'inmigrants que conviu aquí amb nosaltres des de fa un temps.

De les coses en solem parlar, normalment, per alguna d'aquestes raons (sense pretendre esgotar-les): perquè és poc habitual, perquè és extraordinari, rar, estrany; en definitiva, per aquestes petites coses que surten de la quotidianitat. El que és habitual o quotidià tan sols ens serveix per saludar, com a introducció per allò que realment volem tractar o, també, quan dues persones es desconeixen.

Crec que alguna d'aquestes raons, anteriorment esmentades, es donen en els nostres comentaris al voltant del nostre petit grup d'inmigrants.

La nostra xerrada va derivar cap a una discussió amicable al voltant d'un concepte molt estretament relacionat amb tot això: el concepte "d'integració". Discussió (alguns som així) que crec que ens va treure la son a tots els allí reunits. Pot ser perquè la nit era ben entrada i les copes ja es deixaven notar, vaig sortir amb la impressió que algunes coses havien quedat en l'aire (com, per altra part ha de succeir en tota discussió digna), però que ara, amb una reflexió més assossegada m'agradaria clarificar (?) o, al menys, expressar d'una manera més lògica i raonable. Al menys per a mi mateix. També per si a algú interessa o serveix. Som-hi.

Hi ha societats en les que la convivència de cultures diverses pot donar-se amb una major facilitat que a d'altres, ja sigui per raó d'una major experiència històrica, per una major tolerància i permisivitat o per una major solidaritat dels que conformen aquestes societats. Tot sigui dit, normalment es solen donar conjuntament totes aquestes raons.

Crec que, d'una manera o altra, i si fos possible més enllà s'hauria d'anar (podríem anar més enllà?), la nostra societat compleix tots aquests requisits que tota democràcia ha de complir. Val a dir que, en aquesta qüestió, la resposta del poble ha estat, si més no, exemplar.

Bé, dit això, em permet reprendre tres expressions ja citades anteriorment per desenvolupar aquest món tan complex de l'interrogant: "estrany", "tolerant" i "podríem anar més enllà?".

1r) "Estrany":

El nostre llenguatge, molt sovint, és ple d'expressions "pseudo-excloents", de petites connotacions "despectives",

quasi "xenòfobes" i de vegades fins i tot "racistes". Valguin com a exemple expressions com: "moro", "gitano", (emprades amb massa lleugeresa, ja sigui com a insult o com una simple gràcia), "que ens deixin en pau!", "que se'n vagin a la seva terra!", "viuen com a gitanos", "poca feina que hi ha i encara ens la prenen!", etc.

De tota manera, sembla que a tots ens costa una mica acceptar allò que ens és "estrany" o "diferent". Sembla que tan sols ens trobam bé quan estam en família o entre coneguts, entre "iguals". Però la societat no és, de cap de les maneres, una família, ni tan sols un conjunt de coneguts. I normalment tenim tendència a establir diferències entre "els d'aquí" i "els d'allà", oblidant, la majoria de les vegades, que no és precisament això l'important, sinó el fet de ser humans. I un principi fonamental d'humanitat i convivència es acceptar "l'altre", sigui europeu, asiàtic o bantú i, en aquest sentit, tan "altre" és qualsevol d'aquests com el nostre propi veí a qui, ja sigui per costum o perquè no ens queda més remei, acceptem sense cap trava. Així doncs sembla que "l'altre d'aquí" és més igual que "l'altre d'allà".

Quan el llenguatge comença així, amb aquests tipus de distincions, vol dir que ja existeix algun problema.

2n) "Tolerància":

Davant d'aquest "altre", veí o bantú solament hi ha un model vàlid de convivència: la tolerància. Perquè, a veure si ens aclaram, ell també ens ha d'aguantar a nosaltres!.

Em direu que aquesta convivència és més fàcil amb "els dels nostres" amb "els d'aquí", que no amb "els del seus", amb "els d'allà". Bé, però això sempre ha estat així i convindreu amb mi que una societat no es fonamenta sobre la simple facilitat, només per gust, només perquè m'agrada, només perquè vull, sinó en un estricte codi de conducta que permet unes coses i en prohibeix d'altres, implícitament o explícitament. Tampoc ens hem d'oblidar de les múltiples lleis que marquen el nostre quefer diari.

En definitiva, que si volem conviure i relacionar-nos no ens queda més remei que ser tolerants.

I, ara és quan es presenta el problema que l'altre dia, sopant amb uns amics i ja ben entrada la nit, es va plantejar. Crec que tots podríem estar d'acord, i de fet així actuem, amb el que he expressat fins aquí. Per lògic i raonable. I, sobretot, per humà.

Però... a aquest "altre", a l'estranger, se l'ha d'integrar o se li ha de respectar la seva pròpia cultura? Fins a on? Integració és el mateix que assimilació? Tenim dret a imposar-li el que la seva mentalitat no accepta? Ha de deixar la seva manera de ser: llengua, costums, cultura? Ha d'acceptar, i fer seva, la cultura vigent en el país receptor?.

Que quedi clar i des del principi, que si em donen a elegir entre exclusió o integració, sense cap mena de dubte elegesc la integració, de la mateixa manera que si em donen a elegir entre dictadura i democràcia em qued, de totes totes, amb la segona. Però, això és tot?. Aquesta disjuntiva és l'única elecció possible?.

(Segueix a la pàgina 11)

DELICTES CONTRA LES INFRACCIONS URBANÍSTIQUES, CONTRA EL MEDI AMBIENT I CONTRA EL PATRIMONI HISTÒRICO-ARTÍSTIC. (II)

L'article 321 fa referència als que tomen o alteren greument edificis singularment protegits pel seu interès. Els infractors seran castigats amb penes de presó de 6 mesos a 3 anys, multa de 12 a 24 mesos i en tot cas, inhabilitació especial per a professió o ofici per temps d'1 a 5 anys.

En tot cas, els Jutges o Tribunals, motivadament, podrà ordenar, a càrrec de l'autor del fet, la reconstrucció o restauració de l'obra, sense perjudici de les indemnitzacions degudes a tercers de bona fe.

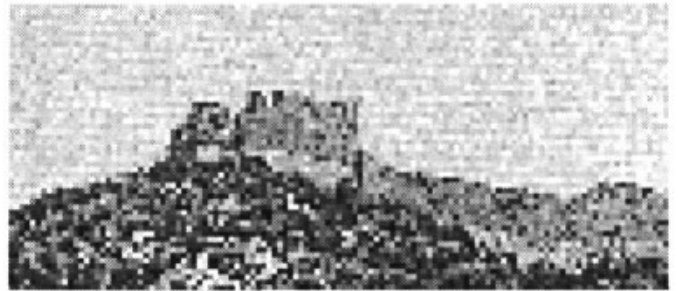
L'Autoritat o funcionari públic que, diu l'article 322, coneixent la seva injustícia, hagi informat favorablement projectes d'enderrocament o alteració d'edificis singularment protegits serà castigat a més d'amb una pena establerta en l'article 404 d'aquest Codi amb la de presó de 6 mesos a 2 anys o a la multa de 12 a 24 mesos.

Segons l'article 323 serà castigat amb la pena de presó d'1 a 3 anys i multa de 12 a 24 mesos el que faci malifetes en un arxiu, registre, museu, biblioteca, centre docent, gabinet científic, institució anàloga, jaciments arqueològics, etc. En tot cas els Jutges o Tribunals podran ordenar de l'autor dels danys, l'adopció de mesures dirigides a restaurar, en el possible, el bé danyat.

El que per imprudència greu faci danys, en quantia superior a 50.000'Ptes., contempla l'article 324, en un arxiu, registre, museu, biblioteca, centre docent, gabinet científic, institució anàloga, jaciment arqueològics, béns de valor artístic, cultural, científic o monumental, serà castigat amb la pena de multa de 3 a 18 mesos, atenent la importància dels mateixos.

El capítol III és relatiu als delictes contra els recursos naturals i el medi ambient. L'article 325 diu que serà castigat amb les penes de presó de 6 mesos a 4 anys, multa de 8 a 24 mesos i inhabilitació especial per professió o ofici per temps d'1 a 3 anys, el que en contra de les Lleis o altres disposicions de caràcter general protectores del medi ambient, provoqui o realitzi directament o indirecta emissions abocaments, radiacions, extraccions o excavacions, aterraments, renous, vibracions, injeccions o dipòsits en l'atmosfera, el sòl, el subsòl o a les aigües, etc. Si el risc de greu perjudici fos per a la salut de les persones, la pena de presó s'imposarà en la seva meitat superior.

Segons l'article 326, s'imposarà la pena superior en grau, sense perjudici de les que puguin correspondre amb arrelament a altres aspectes d'aquest Codi, quan en la comissió de qualsevol dels fets descrits en l'article anterior concorri alguna de les circumstàncies següents:

a) Que la indústria o activitat funcioni clandestinament, sense haver obtingut la preceptiva autorització o aprovació administrativa de les seves instal·lacions.

b) Que s'hagin desobeït les ordres expressives de l'autorització administrativa de correcció o suspensió de les activitats tipificades a l'article anterior.

c) Que s'hagin falsejat o amagat informació sobre els aspectes ambientals de la mateixa.

d) Haver obstruït l'activitat inspectora de l'Administració.

e) Que s'hagi produït un risc de deteriorament irreversible o catastròfic.

f) Que s'hagi produït una extracció il·legal d'aigües en període de restriccions.

L'article 328 preveu el càstig amb la pena de multa de 18 a 24 mesos i arrestament de 18 a 24 caps de setmana als que instal·lin dipòsits o abocadors de residus sòlids o líquids que siguin tòxics o perillosos i puguin perjudicar greument l'equilibri dels sistemes naturals o la salut de les persones.

A l'article 329 es parla que l'Autoritat o grup públic que, sabent, hagués informat favorablement la concessió de llicències clarament il·legals o en les seves inspeccions hagin obviat infraccions, serà castigat amb la pena establerta a l'article 404 d'aquest Codi i, a més, amb la presó de 6 mesos a 3 anys o a la multa de 8 a 24 mesos.

Amb les mateixes penes es castigarà l'Autoritat o Funcionari Públic que per si mateix o com a membre d'un organisme col·legiat hagués resolt o votat favorablement la concessió sabent la injustícia.

Per acabar el tercer capítol, l'article 330 diu que qui en un espai natural protegit, realitzi danys greus a algun dels seus elements, incorrerà en la pena de presó d'1 a 4 anys i multa de 12 a 24 mesos.

En la propera i darrera entrega, farem relació a la protecció de la flora i fauna.

Jaume Mestre.

SORTIDA HISTÒRICA I APOTEÒSICA DE LA PENYA BARCELONISTA DE MARIA DE LA SALUT AL CAMP NOU

El passat 10 de febrer un grup d'aficionats del nostre poble, quasi tots pertanyien a la Penya de Maria (algun ciutadà i inclòs un petrer), realitzaren una petita excursió a la Ciutat Comtal amb l'objectiu de gaudir de les emocions del Gran Derbi: Barça-Reial Madrid i de conèixer els racons de Barcelona.

A les 6,00 del dematí tots érem a l'aeroport dirigits per l'organitzador Esteve Ferriol i aquí varen començar les primeres sorpreses quan un grup de 5, malgrat tenir pagats els passatges, entre ells el President i el Vicepresident, hagueren d'anar per Via Palma-Madrid-Barcelona, davant la sorpresa i les protestes dels altres que ja eren dins l'avió de la companyia SPANAIR (havien venuts més places de les disponibles). Com a mal menor n'hi va haver alguns d'ells que berenaren dues vegades. A l'arribada a Barcelona, presentàrem la corresponent denúncia a les oficines de Spanair i ens organitzàrem per anar al Camp Nou a exposar el nostre problema per poder assegurar-nos les entrades, ja que el resguard del pagament viatjava cap a Madrid. Entorn de les 12,30 hores, amb quasi 4 hores de retard, arribaren els "Madrilenys" i ens donaren les entrades.

L'horabaixa, dinàrem amb tranquil·litat i ens preparàrem per viure les emocions d'un partit que semblava difícil però amb l'ambient extraordinari de quasi 125.000 persones era impossible perdre. Sols veure els xiulets que

rebieu els madridistes, especialment en Laudrup, era per veure que cap d'ells perforaria les nostres xarxes i que els gols arribarien del nostre costat. Mai una persona no es pot imaginar que és sentir els colors d'un club i gaudir de veure com perd el màxim rival en tots els terrenys i ademés formar part per unes hores de la gran família Barcelonista que es reuneix dins l'impressionant marc del Nou Camp.

Després de la meravellosa victòria anàrem a Canaletes i recorreguèrem les fantàsiques Rambles; al dia següent realitzàrem una visita cultural pel Moll de Barcelona i amb veu molt ronca tornàrem a la nostra roqueta.

Enric Pozo

SA XERRADETA AMB...

MADÒ MARGALIDA FONT MUNAR

Margalida Font Munar va néixer a Maria el dia 16 de març de 1896, ara fa 100 anys. Serà, si no hi ha res de nou, la primera persona de Maria que arribi a aquesta edat. El 100 és un número especial, tothom celebra d'una manera o altra el "100" i per aquest motiu, entre d'altres, volem contribuir als actes que retrà el poble a la primera centenària de Maria amb aquesta xerradeta.

Madò Margalida té vitalitat i ganes de viure, un grapat de coses per contar, alegries i misèries, un esplet de néts i renéts, i el bagatge que donen 100 anys de vida. No va perdre ull a la càmera fotogràfica ni un segon, cada vegada que veia que l'enfocaven, se col.locava per quedar bé, impossible fer una foto improvisada.

Ens acompanyen en aquesta xerradeta, la seva germana Maria, 10 anys més jove, la seva filla Margalida i el seu gendre Gaspar. Entre tots anam recordant coses i ella ens ho conta amb una claredat que pareix que ho està vivint. Avui més que mai el que feim és una xerradeta, una tertúlia, els temes van sortint de manera espontània, i xerrant xerrant passam quasi dues hores. Un poc més i deixam madò Margalida sense la seva passejada. Just acabar de conversar, s'aixeca, agafa el gaiato i ja surt cap al corral per anar a fer la seva passejada. Ens diu que avui serà més curta del normal, perquè s'ha fet un poc tard.

Just quan començam a xerrar, madò Maria ens diu aquesta cançó que ha fet en honor a la seva germana:

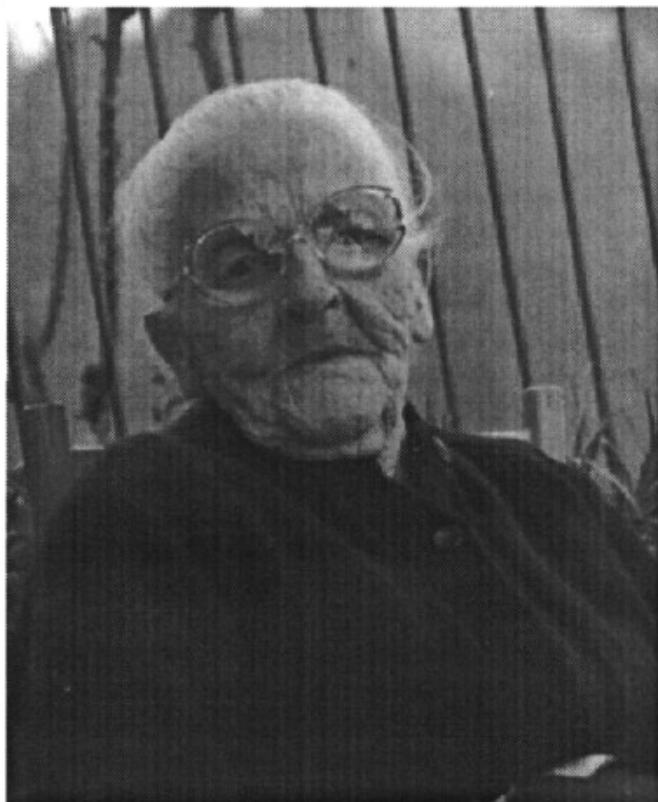
Jo he vist molta misèria
i també molta d'honor,
don gràcies an el senyor
que m'ha dat força i amor
i també molta devoció
per poder complir cent anys.

Què recordau d'aquell temps, de quan ereu nina?

Jo només vaig veure misèria, perquè en aquell temps tan sols no podíem menjar. Record que mumpare anava a les cases de Roqueta amb una cordellina i duia un feixet de llenya a l'esquena. Elles (es refereix a les seves germanes) ja no ho han vist això, jo sí. Quan estàvem malalts, anavem a Roqueta a cercar un cassolí de brou, jo devia esser ben petita. No vaig dur sabates fins que vaig combregar, me posaren unes avarquetes que me va fer mon pare.

Qui hi vivia a Roqueta?

Els senyors de Roqueta. La meva germana Antònia i jo hi anàvem, i a vegades ens donaven un panet per

berenar i noltros quedàvem molt contentes. Jo era la teta de la meva germana Antònia, quatre anys més jove. Guardava una vaca i la meva germana alhora. Una vegada la vaca va agafar la nina amb les banyes i la va tirar enlaire. Ja l'ha morta!, vaig pensar jo. Idò no se va fer gens de mal. Jo devia tenir 6 o 7 anys.

Vivíeu aquí, al carrer major?

A la casa de devora. Aquí, al corral de ca nostra, hi teníem caeres d'abelles i moltes fonollasses. Nosaltres anàvem amb una camieta i aquelles avarquetes, i ma mare ens duia un cantonet de pa amb un rajolí d'oli i allà el mos menjàvem en el soleiet.

Tot era molt distint a ara?

M'agrada molt aquest temps d'ara, molt. Perquè aquells homenets meus quan acabaven les messes, no tenien fesomia i almanco ara viuen. Quan baten en queda la meitat pels sementers, però que quedí!

Sense deixar de parlar deixa caure aquesta glosa que ho diu tot:

Jo vull deixar per escrit
el que patien els pobres,
ells vivien de garroves
per arribar-hi a s'estiu.

Quan jo anava a jornal, ja era casada, guanyava vuit dècimes per jornal. Anàvem a la plaça de les dones i allà demanaven els xipons, nosaltres els entregàvem i llavors ens triaven i ens menaven allà on tenien la feina. Fèiem feina des de les deu del matí fins que hi havia sol. A l'hivern feia un bon fred.

També anàveu a segar?

Sí, he segat molt en aquest món. Perquè noltros teníem bous i a l'hivern anava a segar menjar pel bestiar i a l'estiu falceta. Saps que n'he vist de brou!. Quan veig aquest temps d'ara, ara són senyors.

Era molt petit el poble, en aquell temps?

No hi havia gaire cases a Maria. Tot era camp. Aquí al carrer Major només hi havia ca nostra i ca'l capellà Bieló. La seva germana Maria intervé i diu que ca'n Ferriolel també ja estava fet i que hi havia un molí de sang per moldre pebre.

Vàreu anar a escola?

No, no me'n mostraren de lletra i no en sé.

Hi havia escola a Maria?

No. Va ser més envant.

A la meva germana Antònia sí que la posaren a escola. Teníem el germà gran a Bons Aires i sempre ma mare havia d'anar a molestar els veïnats perquè li escriguessin les cartes. Per aquest motiu va posar la seva filla a escola i va aprendre a escriure. Només va anar a escola per necessitat, per poder escriure les cartes al germà. L'altra germana, la més jove, tampoc no en sap d'escriure i no va anar mai a escola.

Ara entre les dues germanes intenten desgranar una glosa, que a poc a poc va sortint:

L'any dotze patirem fam
hi hagué pesta i guerra;
germans en aquesta terra
no sabem que desitjam.

Nosaltres en aquell temps no en vérem de guerra (se refereix a l'any 1914). La que vérem, els meus fills ja eren grans. Aquest homenet meu, perquè no el se'n duguesin va

fer un amagatall a damunt el sostre i estava tapat de palla.

De la guerra de 1914, madò Margalida no en té cap record. En canvi, la de l'any 1936 la recorda com "la guerra que mataren els homes".

Quina festa féreu quan vos casàreu?

Quan fórem casats mumare va matar un conill i ens el menjàrem. Després de dinar ens desmudàrem i anàrem a son Fogueró que batien i el vespre anàrem a visitar els parents amb una panereta amb confits i galletes i una botella de suc i ens donaven una pesseta o dues, un davantal curt, etc.

Què trobau d'aquest temps d'ara?

M'agrada molt. Però si llevaven aquestes pagues seria pitjor que abans. Hi tornaria haver fam i rusca, i ara ja no hi ha figueres per poder menjar figues seques.

Els vells de llavors de què vivien?

Els joves manteníem els vells. Donàvem uns aliments, les dúiem 5 corteres de gra i dos o tres viatges de llenya cada any i cinc duros per cada festa: Nadal, Pasqua i Mare de Déu. Però jo a ma mare no li vaig fer els aliments, perquè teníem el germà gran a Bons Aires i cada any per Nadal li enviava uns bons aliments, ¡cent duros!. Els aliments les vàrem haver de fer als padrins. Ells tenien tot el que havien estalviat al Crèdit i al tren però tot va fer ull i varen quedar sense res. Varen córrer molt per veure si podrien recuperar els diners, però res de res. Venguéren plorant a ca nostra i ens digueren: "Ara cada festa ens

haureu de donar alguna cosa" i nosaltres els donàvem 5 duros cada festa.

Hi havia molta de gent que anava a Amèrica?

A cada casa n'hi havia un. El món volta i ara aquí és Bons Aires.

No sabeu cap cançoneta?

Sí que en sé.

Quan ve de son Fogueró
per sa pleta de Roqueta
s'atura a ca na Maceta
per veure la seva amor.

Aquest petit tarambana
que votà en Joan Metlet,
en es juliol té fred
i en es gener molta gana.

Aquestes les va fer l'amo en Nadal Ferriol al meu homenet.

Madò Maria recorda

L'amo en Nadal feia de missatge a Roqueta. Carregàvem formiguers, i el capellà cada dia li deia: "Nadal, per les matances té regalaré una botella de vi".

Arribà el dia de les matances i l'amo en Nadal va anar a comprar el vi i el capellà li va cobrar dues pessetes. El dilluns pròxim, mentre fèiem feina, el capellà li diu: "Nadal, m'hauries d'arreglar l'ansa d'aquesta senalla", i aquest li enfloca:

Una senalla sense anses
no la poden fer servir,
vostè no em regalà el vi
del dia de les matances.

...I amb el seu fill Magí, aplegàvem alls devora Ariany i va arribar l'amo del sementer i no ens va dir res i en Magí diu:

Som del poble de Maria
de nom me diuen Magí,
tanta barra deu tenir
el vostre germà Martí
que no ens diga bon dia.

L'església, sempre l'heu coneguda com és ara?

Sí, però mumare la va veure fer. Abans només hi havia el cementeri i una capella, segons ella me contava.

Què trobau d'aquesta moda d'anar vestits d'ara?

Fa por. El Bon Jesús ens enviarà un càstig, la fi del món serà. Cosa hi haurà. Abans no podíem ni mostrar els colzes.

Per acabar, si haguéssiu de triar, quin temps vos agrada més, el d'ara o el d'abans?

Ara, cent vegades. Avui en dia tothom és senyor.

Aquí acaba la xerradeta amb Madò Margalida Font, una dona de 100 anys, una dona que ha passat per la vida sense fer renou, una dona pagesa, una dona de poble, discreta, molt discreta. Ni tan sols no volia que li fessin gens de renou ni de festa, només volia anar a missa i fer un petit refresc amb els seus. Però un dia com aquest "els seus" són tot el poble de Maria.

Molts d'anys i salut madò Margalida.

Miquel Morey i Magí Ferriol

LA FOTO CURIOSA

Vet aci una fotografia de l'any 1967. Ha plogut ferm de llavors ençà! Són els alumnes que estudiaven Preu al col·legi dels Franciscans de la nostra ciutat d'Inca.

Com podeu veure era un grup reduït, a pesar que en falta un que, segurament, aquest dia no va anar a escola. Els seus noms són: Jaume Arrom de Binissalem, Bartomeu Beltran d'Inca però nascut a Campanet, Gabriel Bergas de Maria, Francesc Bosch d'Inca, Joan Ferragut

de Muro, Antoni Gelabert de Maria, Bernat Llobera d'Inca, Gabriel Moyà de Sineu i Damià Pons de Campanet.

No voldria ofendre ningú del grup, pero deixau-me que posi un cert relleu als alumnes Beltran, don Bartomeu, i Pons, don Damià, simplement perquè qui no ha sentit parlar avui del Doctor Beltran? Qui no coneix el polític del PSOE Damià Pons i Pons? Ambdós han arribat a llocs importants degut a la seva feina i, no per això els altres no són importants sinó que jo, a nivell personal, no els conec els seus viarans.

Del doctor Beltran admir la seva capacitat de treball i de saber estar. Fins i tot, i jo no som massa esportista, admir la seva dedicació al "Mallorca". De l'amic Damià

admir la seva feina que fa dins l'Enciclopèdia de Mallorca i dins altres camps de la investigació i de la política.

Els record molt bé a quasi tots. Jo feia quatre anys que era mestre del col·legi. No sé si el doctor Beltran es recorda de mi, jo record la seva cara, i sobre tot les seves notes dins l'estudi. El qui encara veig i sé que recorda temps passats, és l'investigador Damià Pons i Pons.

Amics, coneixeu els personatges? Sabeu qui és qui?

GABRIEL PIERAS SALOM

Foto: Anuari Escolar, curs 1966-67

(Publicat al setmanari Dijous n. 1143, de 15-2-96)

(Ve de la pàgina 5)

3r)"Podriem anar més enllà?":

Tota integració implica, entre d'altres aspectes sens dubte molt positius, un "paternalisme ranci" del tipus: "mira al.lot jo som molt bo però si m'empipes....."- i un "oblidar la diferència" -"has de ser com nosaltres"-, i una vegada aconseguït el propòsit presentam el nou ésser com "bon al.lot", "ets igual que nosaltres, ningú ho diria!". I sense adonar-nos-en que, en tractar-lo així, el seguim tractant com a "diferent" o "estraný".

És a dir, solament triomfen els que s'integren: premi a l'esforç per deixar de ser un mateix!. El que vol seguir marcant la diferència, l'excloem?.

No és una subtil opressió, disfressada d'humanisme, de la gent del tercer món a la que privam d'allò que és més elemental (primer gran pecat occidental!) i per això han de venir a viure entre nosaltres, on els pegam la segona garrotada definitiva perquè tots siguem, a la fi, occidentals. És tot això molt diferent del concepte de colonització?.

Compte amb les respostes massa ràpides!, podriem acabar tots, per via pràctica, acceptant aquell eurocentrisme tan rebutjat que practicaven els primers antropòlegs i colonitzadors occidentals tan influïts per la religió (protestant o catòlica) i les polítiques civilitzadores

d'occident.

Probablement podriem reduir totes aquestes preguntes a dues: el model il.lustrat, que pretenem universal, és un etnocentrisme més?; i, en nom del drets humans, si és que són el model a seguir, què és el que podem acceptar i què és el que no podem acceptar?.

No es tracta de donar-li voltes i més voltes. Tem qui cerca sempre la resposta ràpida i simple quan es tracten problemes humans. A més, sempre he sentit un rebuig especial pels eslògans de les campanyes electorals o per les pancartes de les manifestacions, per simples, (de vegades) manipuladores i sempre reduccionistes.

Bé, ja que estan tan de moda les sèries televisives per capítols, esper donar-vos alguna petita resposta incompleta, ja que estic tan ofusat com vosaltres, en el següent (vegeu el següent...) capítol, amb molt menys èxit -ja m'ho pensava!- que "Secrets de Família".

Ara per ara, seguiré en companyia de Zarathustra: "Cal encara tenir el caos dins d'un mateix per poder infantar una estrella dansarina". I mentrestant, cercar respostes el més convincents possibles, encara que aquestes puguin no ser tranquil.litzadores.

Jordi Llauredó Ciuraneta

BULLIT DE NOTÍCIES

EXPOSICIÓ DEL FONS FOTOGRÀFIC PERE MASCARÓ A INCA.

Des del proper dia 6 de març i fins al dia 21 estarà oberta al Centre d'Exposicions d'Inca, al carrer Sirena, 19 davant l'Església de Santa Maria la Major, les fotografies del Fons fotogràfic que la nostra Associació dedica al fotògraf local Pere Mascaró. Com ja anunciarem al número anterior s'han realitzat noves incorporacions com l'instàntania d'una pagesa que sortia a una postal, cedida per Onofre Arbona, una fotografia des Forner de Sa Raval al forn que publicarem a "sa Xerradeta" que li férem fa uns quants anys i una fotografia de varies persones en una escena de camp feta a terrenys de Roqueta, que ens ha cedit D. Joan Carbonell.

L'Ajuntament d'Inca organitza l'esdeveniment i l'hora d'inauguració serà a les 20,30 hores. L'horari de visita serà de dilluns a divendres de 17 a 20 hores i els dijous i diumenges de 10,30 a 13.30 hores.

Esperam que al llarg del temps de l'exposició siguin molts els mariandos s'acostin fins a Inca per gaudir de les fotografies de l'amo en Pere des Retrats i de pas fer poble.

FIRA DEL FANG A MARRATXÍ

El dia 2 de març s'inaugurà la "Fira del fang" de Marratxí que estarà oberta al públic fins el dia 10; una bona ocasió per gaudir de la nostra artesanía.

AUTOR: Pep Suari

XXVI SETMANA INTERNACIONAL D'ORGUE

Com cada any per aquestes dates "Sa Nostra" organitza la Setmana d'orgue. A Mallorca els concertes seran a l'Església de Sta. Eulàlia, del 4 al 8 de març, a les 20,15 hs. A Eivissa els concerts tendran lloc a l'Església de Sta. Creu, del 6 al 9 de Març, i a Menorca a la Catedral de Ciutadella i a Sta. Maria de Maó, del 7 al 10 de març.

TROBADA DE PREMSA FORANA A MARIA

El dia 16 de març tindrà lloc a Maria una trobada de la premsa forana. Es tracta d'una jornada de feina; els representants de les diferents publicacions es reuniran per analitzar la seva metodologia de treball i intercanviar experiències.

TEMPORADA D'ÒPERA

El dia 15 de març començarà al Teatre Principal de Palma la X temporada d'Òpera. Es representarà "La Bohème", de G. Puccini, "La flauta màgica", de W. A. Mozart, i "D. Giovanni", de W. A. Mozart. Aquestes obres seran interpretades per l'Orquestra Simfònica de Balears i el Cor del Teatre Principal, juntament amb solistes de renom.

CAMPANYA ELECTORAL

Quan aquest número de "Fent Carrerany" surti al carrer ja s'hauran celebrat les eleccions del dia tres de març. Ha estat una campanya tensa, de confrontació dura entre els dos principals partits d'àmbit estatal, i ha estat una campanya fonamentalment televisada, perquè devia interessar polaritzar l'atenció en les figures dels líders. A Maria, per exemple, només es va fer un mitin, del PP, que va comptar amb un públic bastant escàs.

CERTAMEN LITERARI DE CASTELLITX

L'Ajuntament d'Algaida, amb motiu de la Festa de Santa Maria de la Pau de Castellitx, convoca el XX Certamen de Poesia i Narració Curta, el XVIII Concurs de Poesia Popular (glosats) i el I Premi d'Investigació Castellitx. El termini de presentació dels treballs acabarà el dia 27 de març. Si algú està interessat en conèixer les bases del Concurs, es pot dirigir a qualsevol dels membres del Consell de Redacció de "Fent Carrerany".

CERTAMEN NACIONAL PER A JOVES PINTORS

El ROTARACT Club Palma de Mallorca convoca un Certamen Nacional per a Joves Pintors. Hi poden participar tots els joves d'entre 16 i 28 anys, que no hagin exposat individualment. El termini per a l'entrega de les

BULLIT DE NOTÍCIES

obres serà del 25 de març al 2 d'abril, al Casal Balaguer, carrer Unió, nº 3 (Palma). L'exposició de les obres serà inaugurada el dia 9 d'abril, a les 20 hs. al Casal Balaguer.

CELEBRACIÓ DEL DIA DE LES BALEARS A MENORCA

Enguany els actes de celebració del "Dia de les Balears" tendran lloc a Menorca, els dies 9 i 10 de març, en lloc del dia 3, per mor de les eleccions generals. Al proper número us farem arribar la informació dels actes més destacats.

CARNAVAL

Amb molt de fred, amb bon humor i molta imaginació passaren els darrers dies. El dia 16 varen ser els nins de l'escola, els mestres i algunes mares que, sense fer gaire cas de les baixes temperatures, sortiren al carrer a celebrar el carnaval; en acabar la rua, berenar i música a l'escola. El dissabte dia 17, nova rua organitzada pel club d'esplai, i el vespre, sarau i bulla pels "pubs" del poble.

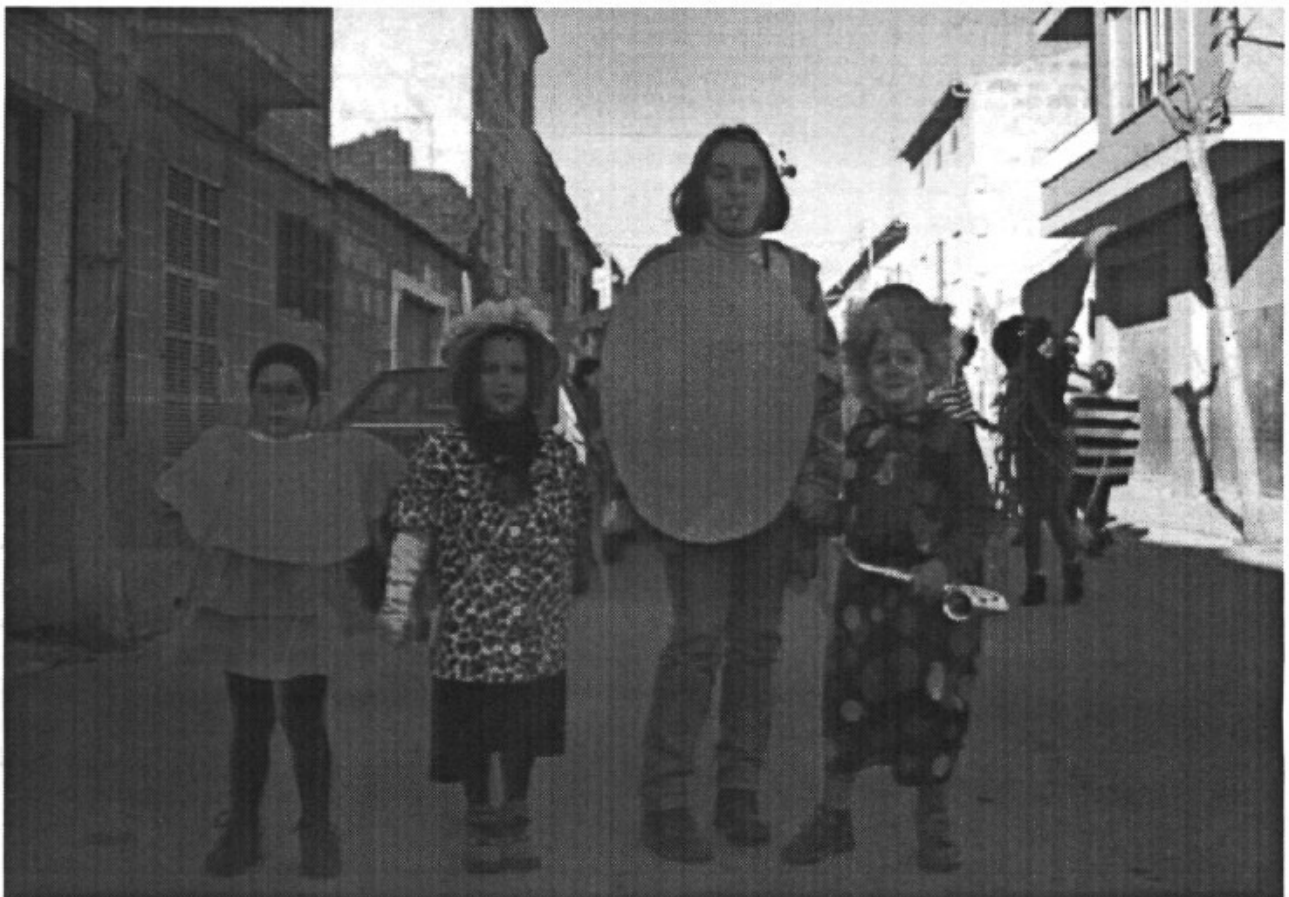
CINEMA A MARIA

El passat dia 17 de febrer, a l'escola de dalt, tingué

lloc la projecció de pel·lícules dels germans Lumière (1895) i de Josep Truyol (1868-1949) dins la celebració del centenari del cinema. El programa "Cap poble de Mallorca sense cine" és una iniciativa de la Comissió de Cultura i Patrimoni Històric del Consell Insular de Mallorca. Una de les pel·lícules anunciades, "Corina, Corina", no pogué ser projectada per culpa de les petites dimensions de l'aula.

SOPAR DELS MONITORS DE L'ESPLAI I ELS PARES

El passat dissabte dia 2 de març, jornada de reflexió electoral, els monitors de l'Esplai Es Rebrot i els pares dels nins i nines que hi assisteixen, es desplaçaren al restaurant Ses Torres d'Ariany per a compartir, peus davall taula, un sopar de germanor, bulla i alegria. L'anècdota corregué a càrrec dels nuvis d'unes noces que allà també celebraven el convit, en Miquel i na Josefa. Aquests foren convidats pels monitors de l'Esplai a ballar i cantar amb nosaltres, a la qual cosa accediren; quin remei! Ens acompanyaren un grapat de renovers joves de Maria que també vingueren a sopar.

DEMOGRAFIA

ENS HAN DEIXAT:

Sor Maria Torelló Castelló, religiosa franciscana, que morí el passat dia 21 de gener, a l'edat de 73 anys. Vivia a Son Espanyol, Son Sardina.

L'amo en Bernat Carbonell Pastor, que morí el passat dia 7 de febrer, a l'edat de 86 anys. Vivia al carrer Nou, número 28.

L'amo en Miquel Carbonell Gelabert, que morí el passat dia 12 de febrer a l'edat de 94 anys. Vivia al carrer Unió, número 1.

L'amo N'Antoni Mulet Ramon, que morí el passat dia 22 de Febrer a l'edat de 88 anys. Vivia al carrer Lluna, número 20.

Que descansin en pau.

ES FA SABER:

BAN

QUE A PARTIR DEL DIA 11 DE MARÇ DE 1.996, LES INFRACCIIONS AL REGLAMENT GENERAL DE CIRCULACIÓ, A LA LLEI DE SEGURETAT VIAL I DEMÉS NORMES RELATIVES A LA CIRCULACIÓ DE VEHICLES, SERAN CASTIGADES AMB DENÚNCIES, I ES DEIXARÀ SENSE EFECTE DES DE LA DATA EL SISTEMA D'AVISOS, PER CONSEGÜENT LA POLICIA LOCAL QUAN OBSERVI UNA INFRACCIÓ L'HAURA DE DENUNCIAR I L'ESMENTADA DENÚNCIA SIERA REMESA IMMEDIATAMENT A LA PREFECTURA PROVINCIAL DE TRANSIT, ESSENT AQUESTA L'ENCARREGADA D'INICIAR EL PROCEDIMENT SANCCIONADOR.

S'ENCOMANA ALS AGENTS DE L'AUTORITAT QUE TENGUIN ESPECIAL INTERES EN PERSEGUIR I DENUNCIAR LES INFRACCIIONS QUE ES RELACIONEN A CONTINUACIÓ:

- CIRCULAR AMB UN CICLOMOTOR:
  - A) SENSE TENIR LLICENCIA.
  - B) SENSE TENIR LA PLACA DE MATRICULA.
  - C) SENSE GAUDIR DE L'ASSEGUARANÇA OBLIGATORIA.
  - D) SENSE TENIR EL CERTIFICAT DE CARACTERISTIQUES (PAPERS). (AMB EL CAS D), EL CICLOMOTOR SERA IMMOBILITZAT).
- CIRCULAR AMB UN VEHICLE O CICLOMOTOR QUE EMETI RENOU EXCESSIU PER DUR UN SILENCIADOR INEFICAC.
- NO RESPECTAR ELS SENYALS DE CEDIR EL PAS: O STOP.
- CIRCULAR A EXCESSIVA VELOCITAT SENSE RESPECTAR LA VELOCITAT MAXIMA PERMESA.
- ESTACIONAR UN VEHICLE O MOTO A:
  - A) LLOC PROHIBIT PER LES SENYALS DE TRANSIT, O RESERVATS PER DETERMINATS VEHICLES O MOTOS.
  - B) INTERSECCIONS O PROXIMITATS DIFICULTANT L'ACCÉS A ALTRES CARRERS...ETC.
  - C) LLOC QUE PUGUIN OCASIONAR MOLESTIES O PERILL A LA CIRCULACIÓ.
  - D) DAMUNT SA VORERA.
- ESTACIONAR UN VEHICLE SENSE SITUAR-LO PARAL·LELAMENT A LA VORERA.

LA QUAL COSA ES FA PÚBLICA PER A GENERAL CONETXEMENT.
MARIA DE LA SALUT, 27 DE FEBRER DE 1996
EL BATLE

TELÈFONS D'INTERÈS:

AJUNTAMENT	525002
FAX	525194
UNITAT SANITÀRIA (cita prèvia)	525594
APOTECARIA	525020
ESCOLA DE DALT (telèfon i fax) ...	525083
ESCOLA DE BAIX	525252
CA SES MONGES	525144
LOCAL TERCERA EDAT	525564
PARRÒQUIA	525033
GESA INCA: AVARIES	880077
BOMBERS	085
AMBULATORI D'INCA	502850
URGÈNCIES A TOTA L'ILLA	061
SON DURETA (Centraleta)	175000
AMBULÀNCIES S.S. (Inca)	502850
AMBULÀNCIES	200362
RECAPTACIÓ DE TRIBUTS	
DE LA CAIB (Inca)	505901
ADMINISTRACIÓ D'HISENDA	
(Inca)	505150

HORARIS:

AJUNTAMENT:

de 8'30 a 15 hores.

APOTECARIA:

Matí: 9 a 13 hores.

Horabaixa: 16'30 a 20'30 hores.

UNITAT SANITÀRIA:

de 9 a 15 hores.

BIBLIOTECA:

Dimarts, dijous i divendres: de 18 a 20 hores.

Dimecres: de 17 a 20 hores.

Dissabtes: de 10 a 13 hores.

LÍNIA MARIA-PALMA:

Sortides Maria: 7'30 i 15 hores.

Sortides Palma: 13 i 19 hores.

LÍNIA INCA-MANACOR:

Cap a Manacor: 12'30 i 19'55 hores.

Cap a Inca: 9'40 i 18'50 hores

PUNT D'ATENCIÓ CONTINUADA DE SINEU: Carrer Ponent, número 3.

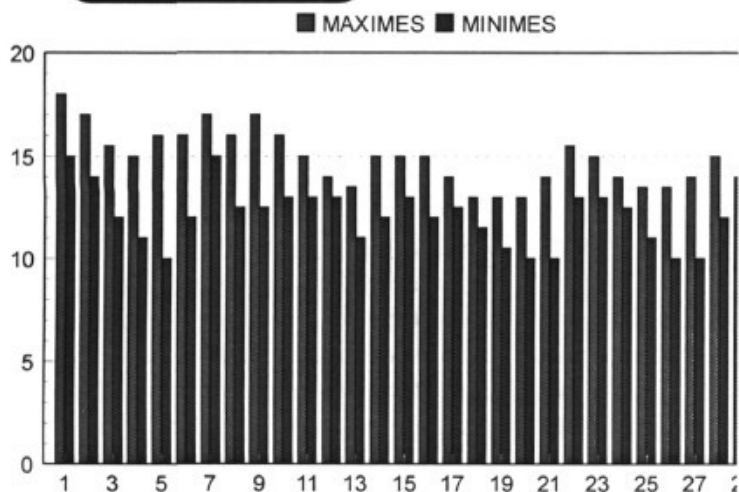
- Per demanar hora al servei de Pediatria heu de cridar de 8 a 14 hores al 855043

- Per urgències, a partir de les 15 hores heu de cridar al 520292

- Preparació pel part, postpart, control de gestació i informació sobre anticonceptius heu de cridar al 236624

El temps

MES DE GENER

PLUVIOMETRIA		Temperatura Màxima
Dia 5	1 l.	18 ° C (Dia 1)
Dia 6	1 l.	Temperatura Mínima
Dia 12	25 l.	10 ° C (Dies 5, 20, 21,
Dia 13	3 l.	26, 27 i 30)
Dia 20	1 l.	Temperatura Mitjana
Dia 23	11 l.	13'4 ° C
Dia 24	2.5 l.	Mitjana Màximes
Dia 29	13'5 l.	14'8 ° C
Dia 31	10 l.	Mitjana Mínimes
		11'9 ° C

TOTAL: 68 LITRES

Miquel Gayà i Sitjar, Fill predilecte de sant Joan

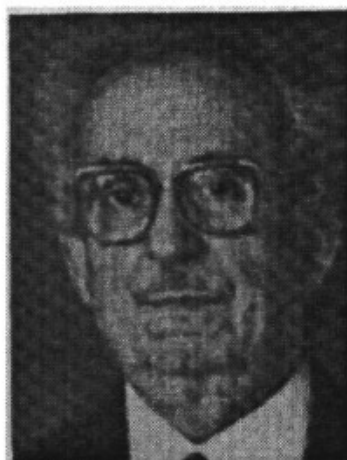
La vila de Sant Joan es disposa a celebrar amb goig la proclamació de Fill predilecte a favor del santjoaner Il·lm. Sr. Miquel Gayà i Sitjar, acadèmic de número de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Sebastià i acadèmic corresponent de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona.

La vocació literària del reconegut home de lletres arranca de la seva infància, que s'obrí a la bellesa dins la ruralia santjoanera i començà a nodrir-se dins l'encant de les muntanyes de Lluc, en condició de blauet de l'Escolania del santuari.

Deixeble del poeta Miquel Ferrà, i acompanyat per l'amistat i l'estímul de Maria Antònia Salvà i Guillem Colom, Miquel Gayà és autor d'una inspirada obra poètica que compta amb publicacions com *L'Atzur il·luminat* (1944), *Breviari d'amor* (1946), i *Cançó del crepuscle*, reculls reunits en el volum *Ruta dels cims* (1951) de la col·lecció *Les Illes d'Or*. Entre els fruits de la seva maduresa cal destacar el *Poema de l'Ave Maria* (1953) i *Miratges del record* (1975).

Com investigador i estudiós de la literatura catalana, és autor, entre altres obres menors, de *Contribució a l'epistolari de Miquel Costa i Llobera* (1956), *La poesia de Miquel Ferrà* (1960), *Contribució a l'epistolari de Joan Alcover* (1964), *La lletra i l'esperit* (1978), i els treballs encara inèdits *De Mallorca i fora Mallorca* (1989) i *Epistolari de Maria Antònia Salvà amb Miquel Ferrà* (1990).

Té un singular interès la seva obra autobiogràfica *Històries i memòries* (1986) que, dins el marc de la seva

història personal, en un espai de quasi quaranta anys (1917-1954), presenta la història de la vida literària mallorquina, amb relació als esdeveniments polítics de la segona república, la guerra civil i la post-guerra.

A tot això s'hi ha d'afegir una extensa llista

d'articles sobre crítica literària, recensió de llibres i altres temes culturals, publicats a múltiples diaris i revistes, i nombrosos parlaments i conferències en l'avinentsa d'homenatges i commemoracions.

Dins la seva trajectòria vital destaquen dues notes singulars i característiques: la seva fidelitat a una línia estètica, conscientment elegida i mantinguda al llarg del seu treball literari, renunciant a fàcils llores i prescindint de modes passatgeres, i la seva fidelitat a la cultura catalana, contribuint al sosteniment i conreu d'una llengua llargament reprimida i ofegada.

El Col·lectiu Teranyines, per a la recerca històrica santjoanera, el mes de novembre proppassat va sol·licitar a l'Ajuntament de Sant Joan el reconeixement públic del treball i dels mèrits d'aquest insigne Santjoaner, i la Corporació municipal ha acordat la declaració de Miquel Gayà i Sitjar Fill predilecte d'aquesta Vila. L'acte de proclamació se celebrarà el dissabte 16 de març, vigília del Quart Diumenge.

Col·lectiu Teranyines

100 ANYS DE RADIOLOGIA AL MÓN. 97 ANYS DE RADIOLOGIA A MALLORCA

Manuel Herrera Savall

Tercera Part

ELS MODERNS HOSPITALS JOAN MARCH I GENERAL

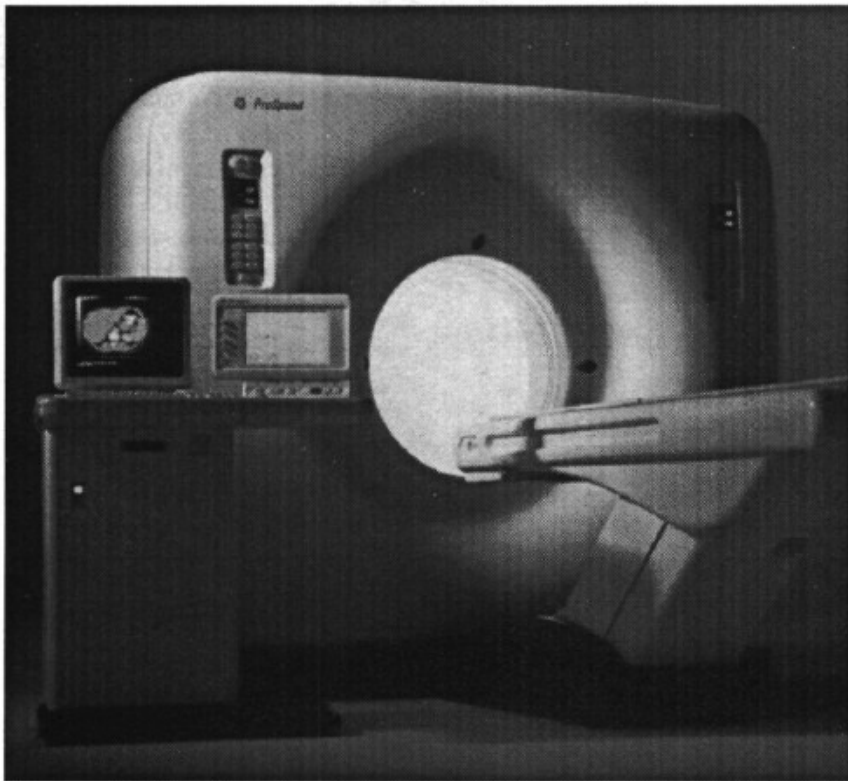
El 1982 es van desmuntar les instal·lacions obsoletes de Radioteràpia de l'Hospital General (HG) i es va nomenar Cap de Servei la Dra. Maria Carme Martínez, que juntament amb 2 metges ex-residents de l'HSD, han organitzat el Servei i renovat la tecnologia radiològica, en diverses fases, amb l'adquisició d'un ecògraf d'altres prestacions, un mamògraf i un aparell telecomandat. El Servei de Radiologia de l'HG és punter en ecografia.

resolució en col·laboració amb el Departament de Genètica de la CA.

Les unitats radiològiques d'ambdós Hospitals, depenents directament de la Conselleria de Sanitat, estan en l'actualitat perfectament preparades humana i tecnològicament per afrontar el Pla de Sectorització Territorial Sanitària de la zona Nord de Mallorca dissenyat per la Conselleria de Sanitat, i per aplicar enguany.

LA RADIOLOGIA AL PLA DE MALLORCA. EL CAS DE MARIA DE LA SALUT

Des de començament de la dècada del 80 la Radiologia Ambulatoria dels pacients de la Seguretat Social de la part forana es realitza a les Unitats Radiològiques dels CPE (Ambulatoris de Especialitats) d'Escoles Graduades i del Carme (Palma), Manacor i Inca. En el primer i tercer a càrrec de radiòlegs jerarquitzats i en la resta a càrrec de radiòlegs "de cupo". Organitzativament aquests CPE depenen en l'actualitat de l'Hospital Son

Visió de Conjunt d'un modern Equip de Tomografia Axial Computada Consola de comandament, taula d'exploració i Gantry (lloc on giren el tub i els detectors) del model de Scanner CT ProSpeed SX de la General Elèctric, L'Hospital de Manacor disposarà d'un equip de característiques similars.

A l'Hospital Joan March no existia un Servei de Radiologia en sentit estricte, i la dotació radiològica era rudimentària, consistint en una senzilla taula radiològica i un sistema de radioscòpia amb un arc per utilització en els imprescindibles estudis d'aparell respiratori i tisiologia. Amb l'arribada al 1985 del Dr. José Maria Collado procedent de Madrid, es renovà la tecnologia del Servei amb l'adquisició d'un equip telecomandat i un ecògraf Doppler. Aquest darrer equipament permeté la realització d'ecografies vasculars i obstètriques de qualitat i l'organització d'un programa d'ecografia fetal d'alta

Dureta (Serveis d'Admissió i Cap de Radiologia).

Tècnicament aquestes Unitats disposen d'un equipament acceptable. La complimentació de les exploracions es retarda sovint per la gran demanda de les mateixes, més de sis-cents volants diaris en total. Les exploracions sofisticades com artrografies (puncions d'articulacions), mamografies, enteroclis (radiografies del budell prim), mamografies, TACS ... etc i els "casos complicats" es deriven al Servei de Radiologia del HSD.

En l'actualitat, la major part, de les exploracions de Radiologia Convencional i les ecografies senzilles dels

usuaris de Maria de la Salut es realitzen, els matins, durant els dies laborables, al CPE d'Inca del carrer Músic Torrandell.

Atenció Primària, en alguns Centres de Salut i PACS (Punts d'Atenció Continuada Sanitària), ha instal·lat equips de Raigs X i reveladores de plaques radiogràfiques senzilles. Aquests equipaments permeten, almenys teòricament, la realització immediata, d'estudis radiogràfics en el cas de pacients que consulten per problemàtica urgent de l'aparell respiratori o osteoarticular d'origen traumàtic.

El personal encarregat de la realització dels estudis radiogràfics als PACS, (infermeres en general), i de la interpretació radiogràfica (metge de Guàrdia en General) no són especialistes el que limita el nombre, qualitat dels estudis i fiabilitat diagnòstica. És previsible, en el futur, que es pugui augmentar la capacitat d'aquestes Unitats radiològiques dels PACS amb cursos de capacitació del personal, millora d'equipaments i amb algun radiòleg consultor itinerant.

El Centre de Salut de Sineu ubicat al carrer Ponent, a l'antiga Casa Hospici i que atén la població de Costitx, Lloret, Llubí, Maria de la Salut i el propi Sineu i el d'altres poblacions amb més nombre d'habitants (?) no disposen pel moment d'equip radiològic.

L'Hospital de Manacor, ja construït i pendent d'inauguració el segon semestre del present any, ja ha adquirit l'equipament radiològic i ecogràfic. Disposa d'un equipament molt complet i modern: Portàtils "rodables" per les Ucis i quiròfans, 3 sales Convencionals de Radiologia, 2 ecògrafs amb Doppler Color, un mamògraf amb dispositiu d'esterotàxia (sistema que permet la punció de les lesions mamàries amb gran precisió de localització - 1-2 mm d'error en l'aproximació a la lesió-), i un escàner helicoïdal ultraràpid, un dels més moderns de Mallorca. Els equips més sofisticats i cars, del futur Servei de Radiologia manacorí, són de la marca GE (General Electric) Medical Systems del que és delegat de vendes a Catalunya i Balears un marier: en Guillem Esteva Mascaró.

En base al dimensionament de l'Hospital Comarcal de Manacor, més de 230 llits, és previsible que l'hospitalització i molts estudis radiològics de la població del Pla de Mallorca, (Maria òbviament inclosa), es realitzin en el futur en aquest Centre Hospitalari.

Tant a la Platja de Muro com a la pròpia Ciutat de Manacor hi ha Unitats Radiològiques depenents de la Clínica Femenies o Policlínica Miramar ateses per radiòlegs i tècnics de Palma, que es desplacen temporalment a aquests indrets. L'Hospital de Muro disposa d'un equipament complet amb mamògraf, TAC i ecògraf. Aclarit el seu futur després de diverses vicissituds organitzatives i econòmiques dels primers promotors, sembla que en el futur dependrà de la Clínica Juaneda.

ELS PRACTICANTS, ELS INFERMERS I EL PERSONAL TÈCNIC

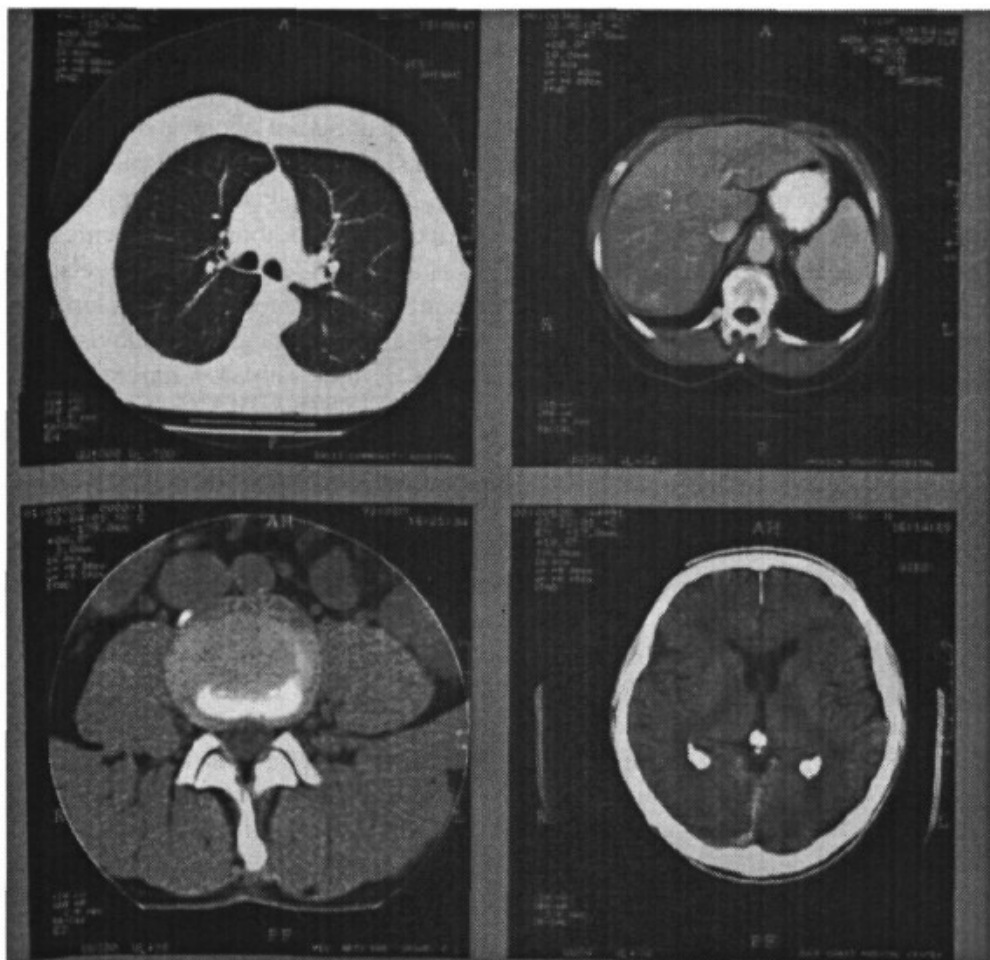
Tota l'activitat dels Serveis de Radiologia no s'hagués pogut realitzar sense la col·laboració d'una munió d'excel·lents professionals sanitaris (Practicants, Infermeres, Auxiliars de Clínica), Personal Administratiu i Tècnic (ATR, Auxiliars de Laboratori, Tècnics de manteniment de les empreses d'Electromedicina) i zeladors que han treballat ininterrompudament en els tres torns de treball en les diverses unitats radiològiques. Òbviament, rememorar-los a tots és impossible. Citarem alguns veterans, entre ells, a l'Hospital General: a Sor Làura López membre, de la Congregació de les Germanes de la Caritat i competentíssima infermera que treballa més de 30 anys en la Secció de Fisioteràpia i Servei Radiologia ulterior; al Gabinet Rovira, a Gori Clar, Jerònia Homar, i Antònia Garau, que treballà durant 47 anys consecutius al mateix lloc de treball; al Gabinet Enseñat: a Joan Ramis i Maties Bosch; a la Policlínica Miramar: a Guillermo Columbran; al SRHSD (RAD A -Hospital General->: a Antònia Buades, Mercedes Pérez, Antònia Morro, Puri Ordóñez, Cati Bestard, Isabel Bennassar i Caterina Bergas, aquesta darrera de Maria de la Salut, "les secretàries de sempre"; en SRHSD (RAD 8 -Materno-Infantil-): a Isabel Servera, Conxa Navarro, Lluís Escuin, Mena Garrido i Carme Serna. Diversos infermers i tècnics, alguns esmentats i altres de més joves, també molt competents i versàtils, foren imprescindibles en la posada en marxa de diversos equipaments tecnològicament complicats com els diferents TACS de diverses "generacions" adquirits per les Clíniques Miramar, Rotger, Femenia, Juaneda, Hospital de Muro, HSD i les 4 RM de l'Illa.

Un afectuós recordatori, també, per a Manel Gómez tècnic de la CGR-GE jubilat per malaltia i per a Gerard Bonet de la Siemens i pels nombrosos i joves i molt competents ATR, que procedents de tots els indrets de l'Estat Espanyol realitzen "substitucions" estiuenques a les Clíniques, els Ambulatoris depenents del HSD i en el propi SR en els darrers anys.

En la meua opinió, seria molt convenient que Mallorca disposés d'una Escola per la formació d'aquests "insubstituïbles" Tècnics Especialistes en Radiodiagnòstic o Radioteràpia. La Conselleria de Sanitat o el propi Servei de Radiologia de l'HSD podrien ser les institucions que l'apadrinassin.

CONCLUSIÓ

Hem repassat sucintament la història de la Radiologia al món i a Mallorca; comprovam que en el nostre medi, hem tingut, "pioners" no Radiòlegs estrictes esforçats i valuosos, Electroradiòlegs polivalents més decantats per la Radioteràpia que pel Radiodiagnòstic i viceversa, especialistes en Radiodiagnòstic genuïns i

Imatges d'estudis realitzats amb un equip TAC modern
 Dalt esquerre: Estudi de pulmó. Dalt dreta: Abdomen superior (fetge i melsa). A baix esquerre: Localitzada de columna lumbar i medul·la. A baix dreta: Estudi de cervell.
 Totes les imatges corresponen a estudis normals. S'han obtingut amb un equip ProSpeed GE, en diferents Hospitals Nordamericans. (Gentilesa de G. Esteva).

darrerament "Imaginòlegs" especialitzats en un sistema orgànic o en una àrea de coneixement que utilitzen massivament les radiacions. A tots ells, metges i infermers, auxiliars clínics, tècnics radiogràfics, auxiliars de laboratori, personal de manteniment o tècnic de les cases comercials, administratius i zeladors... treballadors en la Medicina Pública o en la Privada dediquem-los, en aquestes dades de novembre de 1995, Centenari del descobriment dels Raigs X, el reconeixement merescut. Han contribuït significadament a la identificació, confirmació o descobriment de la malaltia realitzant o interpretant les radiografies i altres documents d'imatge i han guarit o alleujat el pacient mitjançant l'ús assenyat de les Tècniques Radioteràpiques o d'Imatge Intervencionistes.

Els pioners que moriren per l'ús professional de les radiacions, com Bernat Rovira, o que emmalaltiren de radiodermatitis, com Cèsar Comas, Bartomeu Amer (radiòleg) i Vicenç Planas (traumatòleg), els tècnics i infermers que foren apartats del seu lloc de treball per problemes de salut (anèmies lleus, catarates, problemes de columna ... etc) o embarassos, en el cas de les dones, i a tots els treballadors anònims de la Radiologia Mallorquina cal homenatjar-los.

Un bon epitafi per recordar tothom és el gravat en el Monument als Màrtirs de la Radiologia de l'Institut

Holthusen de l'Hospital St Georg de Hamburg. Diu així: **Als Radiòlegs (amants Pluridisciplinaris de la Radiologia) de totes les nacions: Metges, Físics, Químics, Tècnics, Assistents de Laboratori i infermers. Han donat la seva vida en la lluita contra les malalties de la Humanitat. Han obert el camí heròicament per una utilització eficaç i desprovista de perills dels Raigs X i el Radium. "Les obres dels mortals són immortals.**

El que se nomena en l'actualitat "Medicina Moderna" en el seus aspectes diagnòstics i terapèutics, en el nostre entorn cultural, és absolutament inimaginable sense el descobriment dels Raigs X, el Radium, altres energies radiant i els isòtops radioactius i sense la labor continuada i el desenvolupament científic realitzat pels professionals esmentats en l'epitafi.

Tota aquesta entranyable història, no s'hagués pogut explicar, sense l'existència d'un assenyat, minuciós i esquerp Professor de Física d'una ciutat universitària i provincial alemanya, que descobrí, la nit del 8 de novembre de 1895, fa 100 anys, potser fortuïtament, uns misteriosos Raigs que travessaven els cossos i que permetien veure la indiscreta "intimitat" esquelètica dels éssers humans.

Manuel Herrera Savall

INFRACCIONS URBANÍSTIQUES

"FENT CARRERANY" del passat mes de febrer publica una fotografia titulada "UN EXEMPLE IL·LUSTRATIU D'INFRACCIÓ URBANÍSTICA", de dimensions de quasi mitja pàgina, sota un escrit signat per Jaume Mestre on s'explica, es dóna a conèixer les mesures repressives que d'aquí endavant l'Administració central empenirà en matèria urbanística.

Fins aquí, res a dir, més que l'agraïment per la informació.

En Jaume Mestre, com a ciutadà que és de l'Estat Espanyol, té tots els drets, és ben lliure, de comentar totes les matèries que li vinguin en gana; ningú li ho pot impedir, així com de publicar totes les fotografies i del tamany que sigui, sempre que trobi mitjans de comunicació que es prestin a la seva voluntat.

En Jaume Mestre, ademés, és regidor de l'Ajuntament de Maria, elegit pels Independents, i com a regidor, creim, tindrà fins i tot obligació de denunciar totes les infraccions hagudes i per haver, cosa que normalment sol fer, ja que són conegudes les seves "andanades" artillers dirigides en totes les direccions, ja siguin a batles, rectors de parròquies, companys de corresponsalies de diaris, o de col·laboradors de la revista local. Li agrada estar al mig.

Per aquesta labor, tampoc hi tenim res a dir; els seus electors seran qui el jutjaran.

Però en Jaume Mestre, a més de ciutadà espanyol i regidor de l'Ajuntament de Maria, també és, des de fa bastant de temps, president de l'Associació "Fent Carrerany" i aquí sí que hi voldríem entrar i per començar

li auguram unes molèsties feixugues, o sía, molta feina, perquè a partir d'avui, suposam, han de ploure damunt la revista que ell, en Jaume Mestre, encara presideix, peticions una darrere l'altra demanant, per no dir exigint, la publicació d'un caramull de fotografies en referència a infraccions urbanístiques, fotos que haurien d'exposar-se en el mateix tamany que la primera exhibida i que en Jaume Mestre es dignà, mostrar-nos, com ja hem assenyalat, en el passat número de la revista, si és que la revista vol seguir essent, cosa que mai no hem dubtat, INDEPENDENT (Independent vol dir NO FER DISTINCIONS). Si deim que li espera molta de feina és perquè a partir del proper número tots els subscriptors de la revista esperaran l'exemple número 2, i així successivament, un retrat cada mes, si no és que es prengui la determinació de fer un extraordinari que ens sembla que seria molt voluminós ja que com bé sap el president Jaume Mestre, per ser regidor ara, i crític públic des de sempre, infraccions urbanístiques a Maria n'hi ha més que llàgrimes té un rosari.

No volem pensar. No ens passa pel cap que aquest assumpte pogués acabar com aquella "COMISSIÓ dels polítics de Madrid que morí com en Palou a sa Pobla, degut a l'arrufament d'alguns que es baixaren els pantalons. I no ho voldríem i no ho esperam perquè sabem que "FENT CARRERANY" ha volgut ser sempre INDEPENDENT (independent vol dir NO FER DISTINCIONS)

Res més, per ara.

Demanant tinguin a bé donar publicació en les pàgines de la revista a aquest escrit, us saluden

Signat: Tòfol Pastor, Miquel Salom, Rafel Vanrell, Miquel Bergas, Pere Mas, Catalina Morey

(Ve de la pàgina 23)

6a etapa: es "Cruce"

La darrera i possiblement definitiva etapa serà la tradicional jornada cronometrada individual amb partida de l'Ajuntament de Vilafranca cap al creuer de Felanitx i arribada al restaurant Es "Cruce" sobre una distància de setze quilòmetres. De forma semblant a la primera etapa, els participants sortiran a intervals d'un minut.

Presentació i cloenda

De la mateixa manera que els darrers anys, el més probable és que la presentació oficial als mitjans de comunicació es faci efectiva la setmana anterior a l'inici a la seu del Consell Insular de Mallorca, mentre que el sopar i acte de cloenda serà el divendres després de l'acabament a les instal·lacions del restaurant Es "Cruce" de Vilafranca, amb l'assistència dels màxims responsables de La Caixa, Consell i Ajuntaments de cadascuna de les localitats que hi participen.

El nostre equip

La representació del Club Ciclista Maria de la Salut, aquest any sponsoritzat per Bicicletes can Botelles i Restau-

rant Es "Cruce", serà sensiblement més reduïda que els anys anteriors. Portant el nostre mallot hi trobarem Pep Ferriol Torelló, Joan Pira Vallcaneras, Miquel Antoni Arbona Rullán i Tomeu Arbona Quetglas. Amb ells hi haurà altres cinc corredors més que són Bernat Noguera Mora, Pep M. Gayà Galindo, Miquel Àngel Llabrés Carles, Maties Porcel Cardona i Joan Antoni Abraham Sampol. El director esportiu de l'equip serà el nostre president, Antoni Font Bergas.

Les primeres curses de la temporada

El diumenge dia vint-i-cinc de febrer començaren les curses per a aquestes categories. Allà, el nostre equip, va iniciar les seves participacions i la veritat és que no va anar malament. Cap dels nostres representants va patir massa i tots pogueren arribar amb el grup capdavanter de la cursa en la qual, per la nova normativa de competició, enguany hi han entrat els ciclistes abans anomenats veterans. La millor classificació va ésser per a Bernat Noguera que va aconseguir la segona posició de la seva cursa, a sols un segon del guanyador, Arnau Comas.

Club Ciclista de Maria de la Salut

ACTA DE LA SESSIÓ PLENÀRIA EXTRAORDINÀRIA URGENT CELEBRADA PER L'AJUNTAMENT PLE EL DIA 30 DE GENER DE 1.996.-

Excusa la seva assistència per malaltia, Antònia Torelló.

1r.-RATIFICACIÓ DEL CARÀCTER URGENT DE LA CONVOCATÒRIA DEL PLE.- Per unanimitat.

La Sra. Catalina Castelló del Partit Popular demanà al Sr. Batle que intentàs que no es convocassin les sessions plenaris amb urgència. Aquest li contestà explicant-li els motius de la convocatòria amb caràcter urgent, indicant que es miraria que tal fet no passàs una altra vegada.-

2n.- APROVACIÓ DE L'ACTA ANTERIOR.- Per unanimitat.

3r.-PROPOSTA DE LA BATLIA DE SOL·LICITUDS D'INCLUSIÓ D'OBRES AL PLA TERRITORIAL D'EQUIPAMENTS ESPORTIUS DEL C.I.M. PER 1.996.-

Es donà compte de la convocatòria del Consell Insular de Mallorca instant a presentar sol·licituds pel Pla Territorial d'Equipaments Esportius de l'exercici de 1.996 i acte seguit el Regidor Sr. Quetglas donà una explicació sobre el tema; i els reunits, considerant la importància i necessitat de dur a terme les obres i/o instal·lacions a realitzar-se per una millor utilització de les instal·lacions esportives del Municipi, s'aprovà per majoria absoluta, 7 vots a favor i 1 abstenció,

Sol·licitar tres obres i/o instal·lacions al Pla Territorial d'Equipaments Esportius del CIM per a 1.996, amb el següent ordre de preferència:

1r.- Aprovar l'expedient de sol·licitud de finançament al Consell Insular de Mallorca per a l'obra i/o instal·lació denominada " Il·luminació DEL POLIDEPORTIU MUNICIPAL"; que té un pressupost total de 9.595.876,- ptes, demanant al C.I.M., a fons perdut, la quantitat de 7.673.501,-ptes.-

2n.- Aprovar l'expedient de sol·licitud de finançament al Consell Insular de Mallorca per a l'obra i/o instal·lació denominada " REPARACIÓ PARET I PAVIMENTACIÓ DEL PAS ENTRE LES PISTES DE TENNIS, FUTBET I PISCINA MUNICIPAL"; que té un pressupost total de 2.084.869,- ptes, demanant al C.I.M., a fons perdut, la quantitat de 1.667.895,-ptes.-

3r.- Aprovar l'expedient de sol·licitud de finançament al Consell Insular de Mallorca per a l'obra i/o instal·lació denominada "CONSTRUCCIÓ DE VESTUARI AL POLIESPORTIU MUNICIPAL"; que té un pressupost total de 3.765.551,- ptes, demanant al C.I.M., a fons perdut, la quantitat de 3.012.441,-ptes.-

4t.- Comprometre's l'Ajuntament a prendre a càrrec seu la part del pressupost de les obres de referència que ultrapassi el finançament del C.I.M., de la C.A.I.B. així com els excessos.

5è.- Obligar-se l'Ajuntament a dedicar les instal·lacions que es construeixin a la destinació esportiva sol·licitada, per un termini de vint anys, durant el qual no podrà alienar-ne ni cedir-ne en cap cas l'ús ni l'explotació comercial amb finalitats lucratives, sense l'autorització expressa del Consell Insular de Mallorca.

6è.- Autoritzar al Consell Insular de Mallorca a utilitzar gratuïtament les instal·lacions objecte de finançament.

7è.- Comprometre's l'Ajuntament a crear una partida econòmica, amb el crèdit suficient, pel finançament de la part corresponent.

4t.- AL·LEGACIONS/INFORME AL PLA TERRITORIAL PARCIAL DE LA MANCOMUNITAT DEL PLA DE MALLORCA.-

El Sr. Batle, ja d'entrada, proposà que el punt quedàs pendent sobre la taula per fer un estudi amb més deteniment i tenir més elements de judici, ja que el termini per presentar al·legacions s'havia allargat i es proposà tenir una reunió els diferents grups municipals amb l'Arquitecte redactor de les NN.SS. de Planejament i l'Aparellador Municipal per poder discutir les al·legacions. Es va passar a la votació, i els reunits, per unanimitat, ACORDAREN deixar pendent sobre la taula el punt pels motius indicats.-

5è.- SOL·LICITUD D'INFORME PREVI DEL SR. WILFRIED BERGMANN PER A LA CONSTRUCCIÓ D'UNA VIVENDA UNIFAMILIAR AÏLLADA A LA PARCEL·LA 363, POLÍGON 1 D'AQUEST TERME I LA SEVA REMISSIÓ A LA C.I.U.M.-

Es donà compte de la petició del Sr. WILFRIED BERGMANN, instant l'informe previ de la no formació de nucli de població per a la construcció de vivenda unifamiliar aïllada annexa a explotació agrícola ganadera a ubicar-se a la parcel·la 363, polígon 1 d'aquest terme municipal, observant que el projecte compleix les condicions previstes a la Revisió de les NN.SS. de Planejament. S'aprovà per unanimitat, informar favorablement.

6è.- PROPOSTA DE LA BATLIA PER A LA CREACIÓ DEL REGISTRE MUNICIPAL D'UNIONS CIVILS.-

Es donà lectura íntegra a la Proposta de la Batlia, que recollia el sol·licitat per l'Agrupació Ben Amics de crear a aquest Ajuntament el REGISTRE MUNICIPAL D'UNIONS CIVILS, que tindrà caràcter administratiu i es regirà pel present i demés disposicions que puguin dictar-se en el seu desenvolupament.

Les inscripcions que es practiquin i les certificacions que s'expedeixin seran totalment gratuïtes.-

Després de breu explicació, és procedí a la votació i els reunits, l'aprovaren per unanimitat.

7è.-PROPOSTA DE LA BATLIA DE SOL·LICITAR AL M.E.C L'ADSCRIPCIÓ DELS ESCOLARS DEL MUNICIPI A L'INSTITUT DE SANTA MARGALIDA PER PODER REALITZAR, EL CURS 1996/97, EL 1r. CURS D'E.S.O.-

Es donà compte de la Proposta de la Batlia en el sentit de sol·licitar a la Direcció Provincial de Balears del M.E.C. que els escolars del Municipi que el proper curs 96/97 hagin de fer el primer curs d'ESO vagin a l'Institut de Santa Margalida amb caràcter provisional, i així mateix sol·licitar que l'adscripció definitiva fos per l'Institut de Sineu quan estigués construït i entràs en funcionament.-

Va prendre la paraula el Sr. Mestre dels Independents de Maria demanant explicacions del que s'havia fet a la Mancomunitat del Pla sobre el tema, ja que no entenia perquè els escolars per fer l'E.S.O havien d'anar a un Institut d'un Municipi de fora de la Mancomunitat del Pla.

Va intervenir el Sr. Carbonell del PSOE per donar una explicació àmplia sobre el tema, manifestant que ja que l'Institut de Sineu no estava construït, pel proper curs 96/97 els escolars del municipi que havien de realitzar el primer curs d'E.S.O. havien d'anar a l'Institut de Santa Margalida provisionalment, ja que era obligatori quedar inscrits a un Institut d'ESO, afegint que amb aquest sentit ja s'havia tractat el tema al Consell Escolar del Centre.

Finalment senyalà que d'acord amb la Proposta que es sometia a la consideració del Ple, tenia caràcter provisional, i l'adscripció definitiva era per l'Institut de Sineu quan estigués construït. S'aprovà per unanimitat.

8è.- DESIGNACIÓ COMPONENTS MESES ELECTORALS PER A LES ELECCIONS GENERALS DEL DIA 3 DE MARÇ DE 1.996.-

DISTRICTE 1 - SECCIÓ 1a.- MESA UNA I ÚNICA.-

TITULARS: PRESIDENT: Maria Isabel Gual Mas.
1r. VOCAL: Andrés Alcover Ferriol.

2n. VOCAL: Magdalena Carbonell Monjo.

SUPLENTS: DE PRESIDENT: Antònia Morey Buñola.
DE PRESIDENT: Bernardo Font Bergas.
DE 1r. VOCAL: Catalina Ferriol Matas.
DE 1r. VOCAL: Antònia Galmés Zuzama.
DE 2n. VOCAL: Miguel Matas Mas.
DE 2n. VOCAL: José Payeras Ferriol.

DISTRICTE 2 - SECCIÓ 2a.- MESA UNA I ÚNICA.-

TITULARS: PRESIDENT: Bernat Ribas Molinas.
1r. VOCAL: Esteban Ferriol Carbonell.
2n. VOCAL: Jaime March Cifre.

SUPLENTS: DE PRESIDENT: Juan Pira Vallcaneras.
DE PRESIDENT: Isabel Cifre Font.
DE 1r. VOCAL: Juan Estarellas Tugores.
DE 1r. VOCAL: Antònia Mas Carbonell.
DE 2n. VOCAL: Maria Mestre Buñola.
DE 2n. VOCAL: Marg^a.Mª Quetglas Vicens.

9è.- PRECS I PREGUNTES.-

En aquest apartat es formularen els següents:

1r.- El Sr. Batle en contestació a escrit presentat pel Partit Popular indicà que facilitaria la documentació que es sol·licitava i al mateix temps, anuncià la celebració d'una reunió informativa per tractar del Pressupost de 1.996 per la setmana que comença el dia 12 de febrer; per consensuar el Pressupost amb els Grups Municipals i posteriorment poder celebrar el Ple de la seva aprovació la setmana que comença el dia 19 de febrer.-

2n.- El Sr. Jaume Mestre dels Independents de Maria intervingué per recordar el tema pendent de la reunió per tractar del Reglament de Participació Ciutadana.

Se li contestà que es faria la convocatòria després de les reunions sobre els temes del Pla Territorial Parcial de la Mancomunitat i del Pressupost Municipal de 1.996.

3r.- El Sr. Jaume Mestre dels Independents de Maria preguntà al Sr. Batle si les obres de les que es sol·licitava l'informe previ per a la construcció de vivenda familiar aïllada a la parcel·la 363, polígon 1, s'estaven fent.

Li contestà el Sr. Batle indicant que no ho sabia.

4t.- El Sr. Jaume Mestre dels Independents de Maria formulà el Prec de si es podien eliminar les voravies existents al costat de la reixeta del camp de futbol del Poliesportiu Municipal. El Sr. Batle li contestà que és miraria.

5è.- La Sra. Castelló, del Partit Popular, formulà el Prec de si podien estar nets els vestidors del camp de futbol pels dissabtes. Se li contestà que es prenia nota i es tendria en compte.

DE PASSEIG PER ALCÚDIA

Els dissabtes 13, 20 i 27 de Gener es disputà a Alcúdia el I Torneig d'Hivern de partides a 30 minuts per Sistema Suis a 9 rondes

Jeroni Bergas, del Club d'Escacs Maria, núm. 11 del rànquing inicial, es proclamà campió amb el 100% de la puntuació.

CLASSIFICACIÓ FINAL:

	PUNTS	BUCHOLZ
1. Jeroni BERGAS (MARIA)	9	
2. Guillem SABATER(INCA)	8	
3. Alejandro MARTÍNEZ (ALCÚDIA)	6.5	48.5
4. José ONETO(ALCÚDIA)	6.5	44.5
5. Alfred AGUILÓ (ALCÚDIA)	6	

(fins a 46 classificats)

IMPRESSIONS D'UN PASSEJANT:

De bon començament em vaig inscriure sense gaires il.lusions, decebut per l'actuació a l'Individual de Manacor. Però les partides semi-ràpides (uns 15 o 30 minuts) són d'un ritme que m'agrada; no així el ritme Blitz o ràpid (5 minuts), tal vegada per manca de pràctica i adaptació. Fins ara havia obtinguts alguns èxits a determinades partides, però tot dins actuacions irregulars als tornejos. Cal destacar unes taules amb el M. I. Boris Zlōtnik i victòries sobre jugadors com A. Pont, A. Martínez, J. C. Mas, J. P. Cerrato, A. Schenk ...

Però Alcúdia va ésser el sùmmum de la regularitat d'un heteròclit. El dia 13 començ amb el beneplàcit en els emparallaments de l'àrbitre informàtic Protos : Primera i segona ronda, G. Simmons i Antoni Cànaves, núm. 34 i 42 del rànquing respectivament. A la 3a ronda els peixets es transformen en taurons i, això, es converteix en una carnisseria, Anselmo Sanabria (núm. 6 i ex-campió d'Albacete).

El dissabte segueix la marejada a la mar, però aconseguisc derrotar consecutivament tres ex-campions de Mallorca (Alejandro Martínez, Antoni Pont i Guillem Sabater; núm. 2, 1 i 3).

El dia 27, a la fi, trepitj el llençol del fantasma de les tres darreres rondes (Maria, Gener 95, 5/5, 0/3 a les tres darreres; Pollença, Agost 95, 4.5/5, 0/3 a les tres darreres). 7a ronda, Alfred Aguiló (núm. 12 i sots-campió juvenil de Balears). 8a ronda Gabriel Vallespir (núm. 9 i ex-campió juvenil de Mallorca i de Balears). 9a ronda: Siu Yu Wu (núm. 17). Pareix mentida, 8/8 i necessit unes taules. Siu, taules? No? Idò, per feina. Per primer vegada en el torneig m'apur de temps i aquell dimoni groc em juga al toc. En catorze jugades he consumit més de vint minuts i en Siu, tot just, un. M'arriba l'opressió del temps. Em resten 2 o 3 minuts, però aconseguisc guanyar la qualitat. Oferir taules? Però és tan guapo 9/9. Hi ha perill? Alerta al mat en una a octava i endavant. El temps es mou, però amb més feixuguesa que les peces; a prop del meu darrer minut l'agaf amb una xarxa de mat. Tot s'ha acabat. Si hagués aguantat dues o tres jugades més, estava decidit a oferir la treva. No va ésser un passeig per l' aparent facilitat; sinó pel plaer de gaudir dels escacs. L'essència dels escacs radica en fruit jugant, encara que es perdi. Imaginau-vos, si es guanya. La premsa diària parlà d'una actuació intractable, arronsadora; però hi va haver un parell de partides on vaig tenir sèries

dificultats. A la quarta ronda, partida que vaig guanyar per temps, a la posició final tenia dama menys. En realitat, no vaig fer res extraordinari. No vaig moure amb les orelles, ni va deixar de pensar amb els peus; perquè els homes des del Neolític tenen, per costum, pensar amb els peus, o com a molt fins un metre més amunt.

SELECCIÓ DE PARTIDES:

Jeroni Bergas - Guillem Sabater: 1. e4, c6 2. Cc3, d5 3. Cf3, Ag4 4. h3, Af3 5. Df3, e6 ?! 6. d4, Ab5 7. cd5, Dd5 8. Dd5, Ac3 9. bc3, cd5 10. Ab5, Rd8 ? 11. 0-0, a6 12. Ad3, Cc6 13. f4, Cf6 14. f5, e5 15. fe5, Ce5 16. Ag5, Tc8 17. Tb1, Tc7 18. Af4, Cfd7 19. Tfd1, Rc1 20. Tb3, Te8 21. Af1, Cc5 22. Tb4, f6 23. Td5, Ccd7 24. c5, Tc6 25. Td1, Ce5 26. Tdb1, Td8 27. Ae3, a5 ? 28. Tb5, Ca4 29. Tb7, Ce3 30. Tb8, Rc7 31. T1b7 1-0

Jeroni Bergas - Gabriel Vallespir: 1. e4, c5 2. Cf3, e6 3. d4, cd4 4. Cd4, a6 5. Cc3, Dc7 6. Ad3, Cc6 7. Cc6, bc6 8. 0-0, Cf6 9. Rh1, Ae7 10. f4, d6 11. De1, Cd7 12. Dg3, Af6 13. Cd1, Ab7 14. Ce3, 0-0-0 15. Tb1, h4 16. b4, h5 17. Dh3 !, Tdg8 18. e4, e5 19. Ab2, Ab2 20. Tb2, Cf6 21. Cd5 !, Cd5 22. cd5, Dd7 23. bc5, de5 24. T1b1, g5 25. de6, fe6 26. Tb7, g4 27. Tb8, Rc7 28. T1b7, Rc6 29. Tb6, Rc7 30. T8b7, Rc8 31. De3, Db7 32. Dc5, Dc7 33. Aa6, Rd8 34. Td6, Dd6 35. Dd6, Re8 36. De6, Rf8 37. Df6 1-0

JERONI BERGAS F.

NOTÍCIES DEL MARIENSE

Crec que el MARIENSE, l'equip de 2a regional, ha tocat fons.

Així com en el darrer escrit del mes de desembre, anunciàvem una mica de millorança, això momés fou cosa d'alguns partits. Una sèrie de sis encontres sense sumar cap punt ha estat la culpable. Dins Lloret, el passat 7 de gener va ésser el darrer partit que guanyàrem.

Si en bon mallorquí tenim un refrany que diu: "A ca magre tot són puces", idò això li passa al Mariense.

Darrerament estam tenint uns arbitratges, autènticament de pena, on cada diumenge, l'equip sofreix de l'ordre de 7 i 8 targes d'amonestació. Cada tarja són 500 pessetes de multa i a més a més no hi ha diumenge que no hi hagi algun expulsat. Tot junt suposa un greu perjudici econòmic i esportiu.

També hem hagut de tornar a fitxar nous jugadors: Francesc PERELLÓ MAS (nebot de n'Esteve, president-entrenador), Manuel MOLINA FERRER i José GONZÁLEZ GARZÓN.

De tots el darrers partits jugats, he de destacar el jugat el passat diumenge 25 de febrer: MARIENSE - ARIANY. Una gran expectació despertà aquest partit. Molta de gent al Poliesportiu Municipal de SA FONT, fent una bona recaptació. El Mariense, va presentar la següent formació: Biel TORRES, Rafel MAS, Miquel QUETGLAS, Antoni FONT, Pep BERGAS, Antoni MORAGUES JOY, Rafel MULET, Juan HERMOSA, Jaume MORRO, Lluc FERRIOL, Francesc PERELLÓ MAS. Durant el partit també jugaren José GONZÁLEZ, Joan BERGAS, i Manuel MOLINA.

Dels nous jugadors, va destacar molt positivament el debut de Francesc PERELLÓ MAS.

Novetat també va ésser que l'àrbitre de l'encontre es deia Carolina DOMÈNECH, una dona que per a desgràcia del

Mariense fou una jutgessa molt imparcial, no va mesurar igual els dos equips.

De totes maneres, aquesta dona, mereix vot de confiança, ja que es necessita molta valentia per arbitrar un partit com aquest.

Els arianyers, ens guanyaren pel resultat d'1-2, quedant l'equip a una passa del descens a 3a regional.

Una vegada més n'Esteve MAS, Xisco Mas, Pere JORDÀ...segueixen donat la cara per aquest MARIENSE que poc a poc se'ns mor.

RESULTATS

LLORET 1 - MARIENSE 2

CAMPANET 3 - MARIENSE 1

LLUCMAJOR 5 - MARIENSE 0

MARIENSE 0 - SANTA MARIA 3

PORRERES 3 - MARIENSE 1

MARIENSE 1 - ARIANY 2

PEP FERRIOL TORELLÓ (Febrer 96)

EQUIPOS	J.	G.	E.	P.	F.	C.	PTS.
1. Sta. Ponce...	21	19	2	0	88	13	59
2. Paguera.....	21	16	3	2	56	16	51
3. Porreres.....	21	13	4	4	39	18	43
4. Pl. Calvià.....	21	12	3	6	46	23	39
5. Lluchmajor...	21	11	3	7	36	25	36
6. Colfrense.....	21	11	2	8	38	28	35
7. Patronato.....	21	11	2	8	40	43	35
8. San Juan.....	21	10	0	11	38	50	30
9. Beta.....	21	7	7	7	39	32	28
10. Valldemosa...	21	8	4	9	26	31	28
11. Barracar.....	21	8	3	10	41	55	27
12. Santa Maria...	21	7	4	10	39	48	25
13. Ariany.....	21	5	6	10	32	43	21
14. Juv. Buñola...	21	6	3	12	42	58	21
15. Campanet.....	21	6	2	13	25	63	20
16. Son Cladera...	21	5	3	13	35	42	18
17. Mariense.....	21	3	2	16	23	58	11
18. Lloret.....	21	2	5	14	14	51	11

EL XII PLA DE MALLORCA - GRAN PREMI LA CAIXA COMENÇARÀ A MARIA DE LA SALUT

Una vegada més, la cursa ciclista del "Pla de Mallorca-Gran Premi La Caixa" començarà a Maria de la Salut. Aquesta prova per a ciclistes socials arriba a la dotzena edició, la qual s'iniciarà el proper dia primer de maig, sota l'organització dels mateixos clubs ciclistes dels anys anteriors, és a dir, Petra, Sant Joan, Vilafranca, Sineu, Ariany, Sa Pobla, Muro, Sencelles, Algaida, Lloret i Maria de la Salut. Després que el nostre secretari, Tomeu Arbona, es retirés de la direcció de la prova, la responsabilitat màxima de l'equip organitzatiu correspondrà a la que durant molts anys ha estat l'única femina de la cursa, Jane Francés Sutcliffe del CC. Sencelles.

Malgrat la reestructuració de llicències i categories realitzada aquest any per part de les federacions espanyola i balear, aquesta competició seguirà conservant la mateixa estructura dels anys anteriors i els itineraris seran semblants als dels anys anteriors, preferentment plans. A més de l'eliminació de l'arribada a Bonany, la variació més significativa respecte de l'any passat serà que només se celebrarà una cursa encara que els "masters" -abans veterans socials- i femines partiran vint quilòmetres més tard que els "ciclodeportistes" -abans aficionats i juvenils socials-, sempre sobre unes distàncies entorn als 65 quilòmetres (vint menys per als masters).

Amb l'objectiu que els majors puguin optar a les classificacions complementàries, fins que no s'hagin incorporats tots a la cursa no hi haurà cap puntuació de muntanya, meta volant ni sprint especial. Si, segons les edats, hi ha dues partides distintes, també hi haurà d'haver dos líders de les generals, amb mallots de color distint.

1a etapa: Sineu-Maria

El dia primer de maig, l'Ajuntament de Maria de la Salut patrocina la jornada inaugural del "Pla-96" que serà la tradicional cronometrada individual, a la distància de sis quilòmetres, amb partida des de la Plaça des Mercat i arribada a la Plaça des Pou del nostre poble. El Club Ciclista Maria de

la Salut és l'organitzador d'aquesta etapa.

2a etapa: Muro

Tres dies després, el dissabte dia quatre de maig a l'horabaixa, es disputarà la segona etapa amb la pancarta de meta situada a Muro i sobre un itinerari que portarà als ciclistes cap a son Blai, can Xerret, Llubi, Muro (sortida dels masters), son Blai, can Xerret, sa Serra, Sineu, Maria de la Salut, can Peris, Petra, Vilafranca, Sant Joan, sa Coma, Sineu, Llubi i Muro.

3a etapa: sa Pobla

La setmana següent, també a l'horabaixa del dissabte, la pancarta de partida i arribada estarà situada a la Plaça Major de sa Pobla. Els més joves iniciaran la cursa en direcció a Muro, Llubi i retorn a sa Pobla on s'incorporaran els masters. Des d'aquí la caravana anirà cap a Muro, Santa Margalida, can Peris, Sineu, sa Serra i Llubi abans de tornar al punt inicial.

4a etapa: Sineu

La segona meitat de la competició s'iniciarà amb la quarta etapa que estarà organitzada per l'Agrupació Ciclista de Sineu el diumenge dia dotze, un dia després de sa Pobla, sobre un circuit inter-urbà de vint-i-cinc quilòmetres: Sineu, ses Torres, Petra, Sant Joan i Sineu. Els més joves completaran tres voltes i els masters les dues darreres. Com de costum la meta serà a la Plaça des Mercat.

5a etapa: Sencelles

El Club Ciclista Sencelles serà l'encarregat de l'organització de la cinquena jornada sobre un itinerari de 68 quilòmetres amb partida de Sencelles cap al creuer de Ruberts, sa Llimonera, Sineu, Maria de la Salut (partida dels masters), can Peris, Petra, es "Cruce", Vilafranca, Sant Joan, sa Coma, Sineu, Inca i Sencelles.

(Segueix a la pàgina 19)

VIII CERTAMEN DE FOTOGRAFIA "FENT CARRERANY" MAIG-1996

B A S E S

TEMA: Lliure.

PARTICIPANTS: El certamen és obert a tothom. A l'apartat juvenil hi podran participar tots els nascuts l'any 1978 o posteriors.

OBRES: Cada participant podrà presentar un màxim de 3 obres a cadascun dels apartats del certamen. Al premi "Mestre Pere des Retrats", no s'hi concursa directament, és el jurat qui atorga aquest premi a la fotografia d'entre totes les presentades, que consideri que reflecteix millor la vida de les persones o del poble de Maria. Aquest premi és compatible amb els altres.

APARTATS I PREMIS

-Premi Color.	-Premi Juvenil.
1r. 20.000'-ptes.	10.000'-ptes.
2n. 10.000'-ptes.	-Premi Autor Local.
-Premi Blanc i Negre.	10.000'-ptes.
1r. 20.000'-ptes.	- "Mestre Pere des Retrats"
2n. 10.000'-ptes.	20.000'-ptes.

FORMAT I PRESENTACIÓ: Les obres seran lliures d'imatge i format fotogràfic i aniran muntades sobre cartolina reforçada de 30 x 40 cms. blanca o negra.

IDENTIFICACIÓ: Als dors de cada fotografia hi figurarà el títol, lema i apartat en què es concursa. Els autors locals ho faran constar així als dors de cada fotografia. En un sobre tancat s'escriuran les dades personals de l'autor (nom, adreça i telèfon), amb el seu lema a l'exterior. Totes les fotografies que no s'identifiquin d'aquesta manera quedaran fora de concurs, si bé, si hi ha espai s'exposaran.

ENVIAMENT: Les obres podran ser lliurades personalment o enviades per correu, sempre que arribin abans del 10 de maig del 1996 a aquestes adreces:

*Associació Cultural "FENT CARRERANY". C/ Antoni Monjo, 2. 07519 Mª de la Salut.

*Ajuntament de Maria. Plaça des Pou, 13. 07519 Maria de la Salut.

*Imatges, material fotogràfic. C/ Pere Riera, 1. 07550 Manacor.

*Rudi's Foto-Servei. C/ Blanquerna, 18. 07003 Ciutat de Mallorca.

Al sobre s'ha de fer constar VIII Certamen de Fotografia "FENT CARRERANY" i el número d'obres que hi ha dins i apartats on concuren.

JURAT: El jurat estarà format per 5 persones nomenades per l'Associació. El seu veredict serà inapel·lable i els premis es podran considerar deserts.

CALENDARI: Termini de presentació: 10 de maig de 1996.

Inauguració i lliurament de premis: 17 de maig de 1996 a les 20'30 hores.

Exposició: Del 17 al 25 de maig de 1996 a "Sa Capella Fonda".

Devolució de les obres: Aquestes podran ser retirades al lloc de lliurament a partir del 23 de juny de 1.996

NOTES:

1.-Les obres premiades quedaran en poder de l'Associació Cultural "FENT CARRERANY", que es reserva el dret de reproduir-les, exhibir-les i publicar-les

2.-L'organització es reserva el dret de seleccionar les obres a exposar.

3.- Les obres seran tractades amb la major cura possible, però no es respon de les malifetes o pèrdues que es puguin produir.

4.-Cap obra presentada pot haver estat premiada anteriorment.

5.-Qualsevol cas no previst en aquestes bases serà resolt per l'organització.

6.-La presentació a aquest certamen pressuposa l'acceptació d'aquestes bases.

Consell Insular de Mallorca

Comissió de Cultura i Patrimoni Històric